

DARBININKAS

1.000 NARIŲ A. L. R. K. MOTERŲ SAJUNGAI IKI SEIMO.

Sužskite, sesers sąjungietės, kad jūsų garsingoj organizacijoj atsirastų tūkstantinis skaičius iki Seimo.

1.000 NARIŲ LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGAI IKI SEIMO!

Sužskite, broliai sąjungiečiai, kad mūsų organizacija to skaičiaus sulauktų iki pirmojo seimo.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 76 | 118

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., LIEPOS (JULY) 1 d. 1916 m.

Rusai paėmė 10.500 austrų kareivių. Meksikonai paleido Amerikos nelaisvius, bet karės šmėkla liko.

Sukruskime paskutinėse dienose.

Kaip A. L. R. K. Moterų Sąjungai taip ir L. D. Sąjungai iki 1.000 betruksta vos keleto narių. Seimai-gi čia pat. O abiejų organizacijų norėta iki Seimo padaryti po 1.000 narių. Ar-gi tai jau ir nebus tas padaryta.

Organizacija turinti 1.000 narių turi teisę rinkti atstovą į Tautos Tarybą.

Labai svarbu būtų, kad tos dvi organizacijos — moterų ir darbininkų turėtų savo atstovus Tautos Taryboje. Augščiausioje tautos įstaigoje būtų reprezentuotos moterys ir darbininkai.

Tai paskutinėse dienose sužskite, parinkite naujų narių, o jų aplikacijas įduokite delegatams arba atsiųskite į Seimus.

Darbininkai ir moters, paskutinėse dienose įtenkite jėgas, padarykite pastangas, o seimai išrinks atstovus į T. T.

Nutarimai.

Liet. Darb. Są-gos 1-os kp. susirinkimas atsibuvo 25 d. birželio bažnytinėj Sv. Petro svetainėj. Tarp daugelio kitų dalykų buvo nutarta ir šie: Vienbalsiai išreikšta pageidavimas, kad atsibūsiantis Seimas 3 ir 4 liepos įvykdintų tą iškeltą klausimą, kad organas "Darbininkas" lankytų narius visus tris kartus į savaitę. Nutarta dėl to reikalo, užsidėti kas mėnuo po 5c. extra.

Kaslink "Streikininkų Fondo," tai jau mėnuo atgal buvo padarytas nutarimas ir išreikšta pageidavimas, kad Seimas jį įsteigtų. Tai šiame susirinkime buvo vien patvirtinta. Tad mūsų 1-oji kuopa nori abiejų dalykų ir nori, kad laikraščių eitu visus tris sykius į savaitę ir streikininkų fondas, kad būtų įsteigtas. Jeigu-gi Seimui pasirodytų, kad negalima abiejų sumanymų įvykinti, tai vienbalsiai išreikšta pageidavimas, kad "Darbininkas" lankytų visus tris sykius savaitėje.

Išreikšta pageidavimas, kad atsibūsiantis Seimas, išrastų būdus, kaip galima geriausiai išplatinti katalikišką spaudą, ypač gi "Darbininką" ir jo leidinius.

Nutarta ateinančioje nedėlioje 2 d. liepos surengti prakalbą. Ant šių prakalbų yra pakviesti garsūs kalbėtojai, kurių dar bostoniečiai rodo nėra girdėję. Kalbėtojai aiškina darbininkų klausimą. Tarp kitų kalbės šie: pp. K. Pakštas "Vyčio" redaktorius, sociologijos studentas ir Julius Kaupas, buvusias "Draugo" redaktorius.

Tai-gi kiekvieno darbininko pareiga yra ateiti ant šių prakalbų, nes jos yra vienos iš garsiausių. Taip-gi norintieji prisirašyti, galės tą vakarą paduoti aplikacijas. Pralabos prasidės 7:30 val. vakare.

Taip-gi Seiman išrinkta nuo 1-os L. D. S. kuopos 5 delegatai.

Kp. prot. raštininkas.

Nusileido.

PALEIDO NELAISVIUS.

Carranza nusileido, išpildė prez. Wilsono reikalavimą, paleido nelaisvius.

Nelaisviai buvo atvesti į El Paso.

Išviso nelaisvių buvo 23.

Meksikonai viską darė su pajūka, su pašėpimu. Tie nelaisviai buvo negrai. Kalinyje nuo jų buvo nudraskyti drabužiai, jie liko pusplikiai. Į geležinkelio stotį varė gatvėmis. Carranzas kareiviai buvo puikiuose, naujose uniformose. Gatvės buvo prisigrūdusios žmonių ir jie visaip šaipėsi iš Dėdės Samo juodųjų, bausių, pusplikų karžygių. Jie buvo laikomi mieste Chihuahua ir traukiniu atgabenti į El Paso ir perduoti Amerikos oficeriui.

Tokiu būdu priekabė paskelbtai karę praėjo. Bet toli gražu neieškia, jog priežastys karėi praėjo. Nei kiek nepastota gabenti kareivius, amuniciją, proviziją Meksikos parubežin. Daug dar klausimų neišrišta. Nenustatyti santikiai tarp abiejų valstybių.

Washingtono valdžia labai įtūžus, įpykus dėl visokių meksikonų niekdarybių ir dabar biskiu nebus patenkinta. Jau jei taip smarkiai gabenama kareiviai į pasienį, tai matyt ne juokais rengiasi. Niekuomet ligšiol panašiai nedarė ir turbūt Dėdė Samas yra nusprendęs ginklu nuraminti tą šalį, pralinti banditų tvarką ir įvesti gerą valdžią.

Prezidentas, laikydamas prakalbą Philadelsioj pasirašė esąs karingame ūpe — "in a fighting mood."

Dabar abiejų pusių karingumas kyla. Kadangi meksikonų pasielgimai privarė Suvienytas Valstijas prie to, jog paskelbė mobilizaciją, tai dabar šios šalies valdžia bus nesukalbesnė. Nebus taip nuolaidi, kaip ligšiol. Tai vis-gi išrodo, jog karės šmėkla tebiukso Meksikos pasienyje.

NAUJAS KRIZIS SU TEUTONAIŠ.

Suvienytos Valstijos pasiuntė Austrijai aštrią nota. Mat Austrijos submarinas buvo užpuolė Suvienytų Valstijų garlaivį Petrolite. Tai Dėdė Samas pareikalavo persiprašymo, pasižadėjimo taip daugiau nedaryti, nubauti prasikaltusį komendantą ir atlyginti už nuostolius. Austrija atsirado keblame padėjime.

KUN. TAMAS ŽILINSKAS, So. Bostono Lietuvių parapijos klebonas, A. L. R. K. kunigų Sąjungos prezidentas, didelis L. D. S. ir "Darbininko" prietelius.

PER KLADĄ NUŠOVĖ.

Oldtown, Me. — Willette'o vaikai bovijosi namie. Vienas vaikas iš skrynios pasiėmė revolverį ir nežinojo, kad jis užprovytas. Jis gasydamas taikė į brolių ir spraktelėjo. Pasigirdo šūvis, vaikas nuvirto. Sovikas turi 13 metų, nušautasis turėjo 8 metus.

PERSISKYRIMAI.

Nuo pradžios šio šimtmečio, t. y. per 16 metų Suvienytose Valstijose persiskyrimų buvo 1.400.000. Šiais metais apčiuojama bus 125.000 persiskyrimų. Dabar jau kalbama kad reikia šioje šalyje išleisti įstatymus, varžančius persiskyrimus.

ADV. G. H. SHIELDS, žymus Bostono amerikonių veikėjas, didelis lietuvių prietelius.

Rusai vėl sujudo.

PLIEKIA AUSTRUS.

Rusai vėl sujudo. Laužo, drasko, griauja austrų drūtvietes ir bangomis ūžia ant priešininko pozicijų. Nespėja austrai susitvarkyti. Tai viena diena rusai paėmė nelaisvėn 221 oficerą ir 10.285 kareivius. Tai išviso nuo birželio 4 d. rusai paėmė nelaisvėn 205.000 austrų. O daugiau kaip antra tiek buvo sužeista ir užmušta. Tai dabar karinės Austrijos jėgos veiks perpus sumažėjo.

Pastaruoju laiku rusai turėjo pasisekimus Volinijoj ir Galicijoj. Tose vietose ir vokiečiai su nesvietišku atkaklumu grumiasi, kad sulaukyti rusų antpludimą.

Veik visus nelaisvius rusai paėmė tarp upių Dniestro ir Pruto. Tose vietose rusai atakavo austrų pozicijas ir paėmė jas.

Galicijoj dabar austrai taipgi smarkiai vejami, kaip ir Bukovinoj. Dabar rusai grūdžiai linkui svarbaus miesto Kolomea. Prie jo sūbėga keletas geležinkelių linijų. Tas miestas Galicijai taip svarbus, kaip Kimpolung Bukovinoj. Iš Kimpolungo veda keliai į visas Vengrijos puses.

Dabar atkaklūs mūšiai eina į šiaurę ir į rytus nuo Kolomea.

Casement pasmerktas miriop.

Lordo Casemento, garsaus airių revoliucionierio byla pasibaigė. Pripažintas kaltu judoystėje ir pasmerktas miriop.

Prieš verdikto išdavimą kaltinamasis teismo laikė prakalbą. Jo prakalba buvo be galo sujudinanti. Sujudino klausytojus iki ašarų. Jis ne tiek goidė ta prakalba išrodyti savo neaktybę, kiek goidė atsišaukti į draugus namie ir Amerike. Jis taipgi pasakė, jog neteisėtai buvo teisiamas, jog jis turėjo būti teisiamas Airijoj. Pralaboj smerkė Anglijos įstatymus, Anglijos būdą valdyme Airiją, kėlė mažųjų tautų klausimą.

Kai pabaigė kalbą vyriausysis teisėjas apreiškė, jog rastas kaltu išdavystėje ir smerkiamas miriop pakorimu. Lordas Casement išklaušė verdiktą visai ramiai ir šypsojosi savo draugams.

Turbūt dar bus apeliuojama į Criminal Court of Appeals ir po to, jei reikės į lordų rūmą.

VERDUNO FRONTE.

Verduno fronte vokiečiai darė atakų, bet visos pasibaigė nepasisekimais. Vokiečių atakos ir visi veikimai apsimalšina. Kas kartas einasi silpniau.

Nekuriam laikui turbūt taip ten ir bus be žymių veikimų.

ITALAMS SEKASI.

Italai kasdien užima nuo austrų naujas pozicijas. Teisybė, kol kas jie tik atsiminėja tas pozicijas, kurių neteko per paskutines austrų atakas.

Birželio 28 d. italai paėmė nelaisvėn 656 nelaisvius, 4 kulkosvaidžius ir daug karinės medžiagos.

MŪŠIAI LIETUVOS PAKRAŠČIUOSE.

Vokiečių oficialiame pranešime skelbiama, jog prasidėjo mūšiai Lietuvos pakraščiuose. Skelbiama, jog dvi rusų rotos darė atakas ant vokiečių pozicijų tarp Dubatowkos ir Smurgainių. Vokiečių ugnis atmušus atakavusius.

Ties Gesičiais į pietų rytus nuo Liubčos vokiečių divizija atakavo priešo poziciją ir rytus nuo Nemuno ir paėmė nelaisvius, du kulkosvaidžius ir du minų metytojus.

NEPATENKINTI.

Talkininkai visai nepatenkinti Graikija. Mat Francija ir Anglija reikalavo Graikijos demobilizuoti savo armiją. Graikija pasižadėjo. Bet dabar tuo nesiskubina ir sako tam reikės dviejų mėnesių. Tai talkininkai pyksta, kad nesukubiai pildė pasižadėjimą. Talkininkų atstovai pasakė, jog mėnesio pakanka demobilizavimui armijos.

Dabar imama nužiūrėti ar tik Graikija neturi kokius paslaptinius tikslus, ar tik nėra susitarus su Vokietija.

PENKA AUKAS.

Mass. valstijoj kaikurie patriotiški piliečiai renka ir deda auksas sušelpimui tų šeimynų, kurios nukentėjo dėl minkantų mobilizavimo. Jau ligšiol surinko \$36.772.

A. L. R. K. MOKSLEIVIŲ SUSIVIENIJIMO SEIMAS

atsibus 1 ir 2 rugpjūčio CHICAGOJE, ILL.

RASYKITE LAISKUS Į LIETUVĄ.

Į užimtąją Lietuvą laiškei eina tik vokiškoj kalboj rašyti. Bile kas negali vokiškai parašyti laišku. Tai "Darbininkas" siuntinėjime į užimtąją Lietuvą laišku patarėninkaus — įsteigė

VERTIMO IR ISSIUNTINĖJIMO LAISKŲ BIURA

Tai-gi norintieji siųsti į Lietuvą laiškus, gali siųsti juos "Darbininką." Čia jie bus išversti vokiškon kalbon ir į jokia atidėliojimo išsiunčiami Lietuvon per Lietuviu būjlykų kiau-Stockholme, Švedijoj. Stockholme tie laiškei bus užre-roti ir pasiusti Lietuvon. Jei adresatų neatsiras, tai laiškei sugrįš. Vertimo ir siuntimo visi iškaščiai bus 40c. T. Yegadink už tuos 40c. bus atlyginta vertimui, išmokėta už popierą, kor-rectus ir apmokėta krasos iškaščiai.

Baisybė piknike.

UŽSINUODIJO PIKNIKIERIAI.

Portsmouth, R. I. — Episkopalų nedėlinės mokyklos mokiniai turėjo pikniką. Užkandžiai buvo pagaminti bažnyčios tarpu.

Ant pievos bevalgant atsitiko baisus daiktas. Daugybės vaikų ir suaugusiųjų blogai pasijautė. Raitėsi, voli-josi, kentėdami neišpasakytai. Suzirzė į visas puses telefonai. Į pievą ėmė ūžti automobiliai, vežimai; sulėkė gaisrininkai, subėgo policija. Rinko užsi-nuodijusius mažus ir didžius, dėjo į vežimus, automobilius ir pyškėjo į artimiausias ligo-nines ir pas artimiausius gydy-tojus. Sušaukti buvo visi daktarai iš artimiausių apylin-kių.

Užsinuodijo 75 asmenys. Kaikurie labai pavojingame atsirado padėjime. Keletas vos gyvi.

Ant kiek ligšiol susekta, tai užsinuodijo sendvičiais, padarytais iš kumpio. Kumpis buvo virtas namie pas moteriškę, kurios vaikai ir-gi buvo piknikė. Tai negalima nužiūrėti ar čia kas tyčia padarė tokį užnuodijimą ar kaip nors kit-taip atsitiko.

Daroma tyrinėjimai.

Vokiečiai stiprinasi Vilniaus apylinkėj. Tarp Vilniaus ir Dvinsko, jau esą pribuvus nauja vokiečių kariuomenė. Pas Smorganę sumintas vokiečių žvalgas pasisakė, kad tiktai praeitį savaitę jis atvykęs čia nuo italų fronto.

Tarp Šiaulių ir Mažeikių. Šituose karo rajonuose dirbes latvus Cyrulis, kurs pakliu-ves vokiečių nelaisvėn ir iš ten išbėges pasakuoja: Vokiečiai giriasi, kad už 100 dienų nuo pradžios Verdno bombardavimo — jie paimsią Verdna. ir tuotarpu permesią visą milijoną savo kariuomenės rusų frontan. Rygą žada paimti tuo pačiu laiku, kai pėmė Varšavą.

Kuršo gubernijos rekvizicijos komisija su visa savo raštine iš Pskovo perkelta Jurjevan, kur ir išmokama už rekvizuotus gyvulius, daiktus sulig išduotų kvitų. ("Rygos Garsas")

ngiai atsi-
dvė.

Atminkie.

— Myliu tave, berneli, —
Kada tu man sakei;
Sakiau aš tau vargelj —
Atsimenu... verkiat...

Zadėjai mane jauną
Mylėti visada;
Zadėjai nepamiršti
Manęs-gi niekada.

Dabar kitam rankele,
Girdėjau jau žadi!
Sakytą man žodelj
Sulaužiai, ar girdi?!...

Tekėsi už turtingo —
Vargiai tave mylės;
Tik būsi nelaiminga
Neturi jis širdies!...

Tekėsi-gi už seno —
Slaugyti jį reikės;
Nors neilgai gyvena,
Visvien tau įkirs.

Meldžiu tavęs, mergelė,
Manęs-gi nekankink-
Krutinėje širdelę
Raminkie, atgaivink!

Atminkie tą vietele,
Kur vaikščiojom kartu?
Atminkie vakarėlį —
Juk džiaugiamies abu?...

15-VI-1916 m. L. Šilelis.

Ant upės kranto.

Ant upės kranto ramiai sau sėdėjau,
Tyrą jos skaisytbę mačiau.
Į blizgančias vilnis maloniai žiūrėjau
Vaizdus sau prieš akis stačiau.

— — — — —
Tyras vandenilis plaukti nepaliauna,
Taip švelniai sriuvena ramiai.
Tik kartais vėjalis paviršj užgauna,
Sujudina bangas smarkiai.

— — — — —
Danguas mėlinumas it veidrodis šviečia
Atsipind jo veidas skaisčius.
Skaisčioji saulutė vandenyje tiesiai
Apšviečia žuvelėms takus.

— — — — —
Blizguoja žuvelės, nardos vandenyje,
Tik kruta sau tyliai, ramiai.
Linksmybę, saldję, jos jaučia savyje
Plaukydamos džiaugias giliai.

— — — — —
Paviršj luoteliai siubuoja, linguoja
Prisėsti senj ir jaunų.
Vieni ten žvejoja, kiti taip plaukioja
Del savo stiprybės, jėgų.

— — — — —
Krantai apdabinti žolynais, kvietke-
[liais
Ir žydi įvairiais žiedais;
Puikiai apodinti karklynais, krumė-
[liais,

— — — — —
Karpytas lapeliais žaliais.
— — — — —
Ir tyras vėjalis pučia kotykiausiai
Glostydama's geles, lapelius.
Jis sielai ramybę suteikia didžiausią
Taip švelnus, malonus, ramus.

— — — — —
Ant tos upės kranto aš geidžiu sėdėti
Per visas dienas ir naktis
Ir josios grožybę gerėtis, regėti —
Ilsėtis ramybėj širdis.

U. Gurklintė-Gudienė.

Paverkus bus linksmiau.

(Kritika iš vidaus bažnyčios)
Vakar buvau nuėjęs bažnyčion. Žinoma,
ne tiek Dievo melsti, kiek pasirinkti sau me-
džiagos kritikai ir socialistų laikraščius; pasi-
klausti kaip kunigas pamokslą sako, kaip
mišias gieda, kaip išpažinties klausio; pažiu-
rėti kaip kolekatoriai renka pinigūs; kaip baž-
nytinis choras gieda, kiek davatkų ant sumos
susirenka ir tt.

Žodžiu, apžiūrėti ir aprašyti socialistų
laikraščiuose visą bažnyčios tvarką. Nes jei-
gu kritikas ir bažnyčią neiti, tai iš kur-gi tie
visi nabagai socialistų laikraščiuose redaktorijai
autų tiek daug savo redguojamiems laikraš-
čiams užpildyti žinių iš vidaus bažnyčios. Ne-
mant užtektinai žinių iš vidaus bažny-
čios visi socialistai liktų nebyliais. Juk žy-
socialistai beveik vieno tikėjimo žmonės.
Vydai, nors vieną sykį i metus stengiasi
uogų apgauti, kad jų tikėjimui ge-
gusaima būtų ir vaikai nepradėtų akiais
kaip lygiai ir visi socialistai yra tokios
ies, kad socialistų laikraščiuose nors
tykį i metus tilptų iš vidaus bažnyčios
mas, nes kitaip jie visi liktų nebyliais ir
tų tuomet ištarti: — Klerikalas, drigan-
de odylius ir davatka. Nei paties Kristaus
pas įšjuokti, kaip kad šiandieną jų (so-
siejji kalbėtojai dažnai daro. Tai-
Box aprašymui iš vidaus yra reika-

linga turėti tam tikras kritikas. Socialistai
— ar socialistų laikraščių redaktorai gali ba-
žnyčios kritiką parašyti iš oro, t. y. išlaukinę
išvaizdą: bažnyčios augštumą, ilgumą, pla-
tumą, jos spalvą, kokie bokštai ir tt. Dau-
giaus nieko. Vidun bažnyčios eiti jie negali,
nes taip darydami peržengtų socialistišką tikė-
jimo įstatymus. Toks socialistiškų laikraščio
redaktoriaus inėjimas bažnyčion išstatytų
"draugus" ant juoko, ir didžiausią gėdą pa-
darytų visai socialistų visuomenei. Socia-
listų spaudoje sukeltų daug didesnį triukšmą,
negu Gugio emimas šliūbo arių bažnyčioje.

Jeigu socialistų laikraščių redaktorai
patys galėtų eiti bažnyčion, tai ir aš nustotiau
gero džiabo. Kritiko džiabą jie patys galėtų
atlikti. Man, nebeturint tokio puikaus ap-
mokėjimo už kritiką iš vidaus klebonijos ar
ba bažnyčios, prisieitų gana striukai. O da-
bar kas man. Nueinu bažnyčion nedėdienio
sulaukęs, prisiziūriu, prisistebiu, ir Dievui
pasimeldžiu ir sykiu kuopuikliausias kritikas
galiu parašyti iš vidaus bažnyčios. Tuomi pa-
čiu laiku ir Dievui patarnauju ir pats sau ant
duonytės užsidirbu ir daug puikesnį pragyve-
nimą turiu, negu tie, kurie tik vien melsties
nueina.

Kur du, tai du — prie vieno nepridėsi.
Del pilnesnės kritikos ir geresnio ištyrimo,
kaip i mane kiti atsineš, ineidamas bažnyčios
vidun nemokėjau dešimtuko, nesizegnojau, ne-
sikrapinau — nuėjau sau i vidurj bažnyčios ir
atsisėdau.

Ineidamas norėjau, kad mane be de-
šimtuko neleistų, — puikesnės medžiagos bū-
čiau turėjęs kritikai, bet tas, kuris sėdėjo
prie staliuko, tik pasižiūrėjo i mane ir nieko
daugiaus nesakė.

— Vistiek, — manau sau, — ar tu ma-
nes prašei, ar ne — kritiko aš kitaip rašyti
negaliu, kaip tik, kad be dešimtuko mane
bažnyčion neleido, ir kad katalikų Dievas dau-
giaus nevertas kaip dešimtuko. O toks kriti-
koj pasakymas, kad katalikų Dievas dau-
giaus nevertas kaip dešimtuka, katalikams
baisiai nepatiks, o visi socialistai ir mano
duondaviai-redaktorai tik glostis pilvus besi-
juokdami iš mano tokio "gudraus" pasakymo.
Juk gudrus ir sumanus tas, kas ant katalikų
melus rašo. Reiškia ne vien socialistų redak-
toriai gardžiai ir linksmi pasijuoks. Nu,
ne! Už kiekvieną katalikų bažnyčios kriti-
ką jie man suteiks garbės vainiką ir pri-
skaitys prie gabiausių literatų. Garbės užsi-
tarnavimo gausimas paeina iš to, kaip biau-
riai ir gudriai ant katalikų primeluota. Jei
biauriaus kas išgalvoja ant katalikų para-
šyti, tą visi socialistų laikraščių redaktorai
augščiausia iškelia.

Taip giliai užsisvajojau apie kritikas, kad
užmiršau pakaktinai prisiziūrėti i kunigą
laikantį mišias ir giedorų giedojimui prisi-
klausti. Pabudau iš savo žavėjančių kritikos
svajonių tik tada, kai išgirdau kunigą pamokslą
besakant.

Tą dieną mūsų klebonas pasakė tokį
graudingą pamokslą, kad net žmonės pradėjo
verkti. Matydamas, kaip kiti verkia ir aš
atsiminiau savo jaunus dienas, kuomet man
verkiant, motina dažnai sakydavo: — "tegu
paverkia, paskum bus linksmenis." Ir aš
rankomis akis užsiėmęs pradėjau verkti.
Po verksmų labai troškau linksmybės del-
to, kad žinojau, jog tos pačios dienos vakare
yra surengtos mūsų socialistų kuopos prakal-
bos, i kurias yra užkviestas už kalbėtoją vi-
enas mano geriausių, garbingiausių ir myli-
miausių redaktorių, jo malonybė ponas Vaba-
las.

Mat, aš, gerai prityręs iš mažens, kad visada
žmogus, kai gerai pirma išsiverkia, paskui lieka
daug linksmenis. Tai-gi ir verkiau sykiu su ki-
tais, bet drauge buvau ir linksmas ir džiaugiau-
si tikėdamasis, kad tie visi, kurie dabar taip gai-
liai verkia, vakare ateis mano mylimo redak-
toriaus prakalbos pasiklausyti ir bus kur kas
linksmenis ir daug smarkiau galės jam ploti
rankomis užtai, kad jis išvadins juos visus
mulkais, kam jie eina bažnyčion, tiki i Die-
vą, gailėsi už savo prasikaltimus ir tt.

Nei kiek neapsirikau, bet kritikas juk ir
niekada negali apsirikti.
Sulaukęs vakaro nutraukiau i paskirtą
prakalboms ir pagarsintą svetainę. Inejau,
žiūriu, mano mieliausius redaktorius, Vabalas,
stovi viename kampe svetainės, apie jį ratu
keletas ilgaplaukių, raudonnaktazių mano
draugų ir visi kalbasi apie laisvosios meilės ne-
kaltybę.

Redaktorius pamatęs mane priėjo, karštai
pasveikino. Paskiaus sudavė per petį ir sako:
— Tamsta, Striuki, geras vyras, labai aš esu
Tamstai dėkingas už kritiką iš vidaus kleboni-
jos. Pasistengk ir toliaus kuodaugiasia prisi-
siusti žinių i mano vedamą laikraštį apie kunigų
gaspadines, nes aš meilesnio skaitymo kaip a-
pie kunigų gaspadines neturiu. Dar no-
rėjo daugiaus man komplimentų pasaky-
ti, bet to vakaro vedėjas pranešė, kad
jau turės lipi ant estrados ir pradėti dalinti
kunigams ir visiems katalikams socialistiškos
redakeijos cicilizmo iškeptus blynus, kaip o
lauktuvių gastinėją.

Atsisėdau, laukiu ir klausausi, kada ma-
no mylimas redaktorius pradės susirinkusius
vaišinti savo skaniais kepsniais.
Redaktorius, iš pradžių, pradėjo išpa-
lengva, tykiaus, švelniaus žodeliais, kad vos
tik galima girdėti, kaip jis sako: — klerikalai,
katalikai — mulkiai, ilgais ražančiais apskabi-
nė — visi davatkos. Išsyk mes visi tykiaus
sėdėjome ir žiūrėjome. Bet kada redaktorius
įsikarščiovo, kada pradėjo iš vieno kampo
"steičiaus" šokinėt i kita, tai tik šiurpuliai ei-

na per nugarkaulį i užkulnius, ir delnai vie-
nas i antrą tik muša, tik muša.

Dairaus i šalis, žiūriu ką daro mano kiti
parapijonys, su kuriais sykiu bažnyčioje su-
klaupę taip gailiai verkėme. Nudžiugau,
pamatęs, kad ir visi kiti gerieji parapijonys
drauge su manim ploja rankomis ir juokiasi su
ilgiausiais nusikvatojimais delto, kad mano
redaktorius juos vadina mulkais, davatkomis
ir klerikalais.

Ne už dyką, manau sau, mano mo-
tina sakydavo, kad kai paverks bus paskum
linksmesni. Taip mes ir darome.

Striukis.

Geležinė ranka.

VIENO AKTO DRAMA IŠ EUROPINĖS
KARĖS.

Parašė Hall Caine,

sulietuvino Ona Stalioniūtė.

(Tąsa.)

Viktoras. (Galvą susiėmęs) Ak, Dieve, Dieve!

Kapit. (Nutilus Jono balsui) Nors aš ir esu
piktadarys, bet aš nenoriu matyt to-
kio baisaus reginio. Na, suteik Jo-
nui linksmybę, pasakyk žodj ir jo gy-
vastis bus išgelbėta.

Viktoras. Tu esi kareivis, o kad mūsų vietos
būtų permaintytos, ar tu atliktum to-
kį darbą, kurj nori, kad aš atlikčiau?

Kapit. (Susijudinęs) Gal ir ne!

Viktoras. (Garsiai) Tai kodėl manęs prašai? Ar
tu manai, kad Belgijos kareiviai yra
netaip paklusnūs savo tėvynei? Žiū-
rėk! (rodo i paveikslus ant sienos)
Štai paveikslas mano tėvo; jis numirė
už savo tėvynę. Ar tu nori, kad jo
sūnus taptų išdaviku? Štai paveiks-
las pirmo Belgijos karaliaus; jis jį pa-
dovanojo mano protėviui už pagelbė-
imą subudavoti Belgiją, ar tu nori,
kad jo anukas pagelbėtų ją sugriauti?
O tas (prieidamas prie paveikslų ati-
duoda garbę) yra mano karalius,
drąsusis Albertas. Jis apleido savo
sostą del išgelbėjimo garbės savo kara-
lystės, ar tu nori, kad aš paaukočiau
savo karalių ir nužeminčiau savo tėvy-
nės vardą?

Kapit. Tu jau neturi tėvynės, mano vyre, o
kad ir turi karalių, tai yra karalius
be sosto.

Viktoras. Geriaus karalius be sosto, negu
kaizeris be sąžinės.

Serž. ir Sargas. (Smarkiai) Halt!

Kapit. Karė ar ne karė, aš turiu sužinoti pas-
lapties žodj.

Viktoras. Nuo manęs niekad, niekad!

Kapit. Pamatysime. Šj sykį pralaimėjus, an-
tu syk gal pasiseks geriau (i serž.).
Įvesk jaunąją moterj. (Serž. priėjęs
prie durų sustoja).

Viktoras. (Piktai) Tu neprivalai taip daryti, iš-
gazdinti moterj del jos vyro. Tai ne
žmoniškumas. Tu sakai tai karė, bet
tai karė prieš moterj? (drąsiai)
Vistiek, Belgijos moterys gali būt
drąsios, jos ir yra drąsios, jos pasiro-
dė savo drasą tūkstantimis kartų,
(nusiima kepurę) mano drąsios tėvy-
nainės, Dieve sergėk jus! (Numeta ke-
purę) Eikit, eikit, įveskit mano moterj,
tai pamatysit.

Serž. (Tarp durų) Nadina Lambottienė.

Kapit. Įvesk ją čionai. (Ineina Nadina, pa-
mačius Viktorą pribėga)

Nadina. Viktorai!

Viktoras. (Paėmęs jai už rankų) Daugiau drą-
sus Nadina, drąsos!

Kapit. Kiek laiko, kaip tu ištekėjus p-ni Lam-
bottiene?

Viktoras. (Nieko neatsakant) Atsakyk jiems,
nebijok nieko.

Nadina. Jau suvirš metai.

Kapit. Tai prieš pat karę?

Nadina. Taip, trims dienoms prieš karę.

Kapit. Kiek laiko praėjo, kaip tave vyras pa-
liko išeidamas i karę?

Nadina. Lygiai metai šiandien.

Kapit. Tai buvot perskirti tuojau po vestuvių?

Nadina. Taip. Jis parvežė mane pas jo motiną
ir išvažiavo su pirmu pulku.

Kapit. Ar dažnai mateisi su juo nuo to laiko?

Nadina. Tik vieną sykį, prieš šj vakarą.

Kapit. Labai gaila, kad turėjot taip greit per-
siskirti?

Nadina. (Liūdnai) Taip.

Viktoras. (Tyliai) Būk drąsi, atsakyk jam drą-
siai.

Kapit. Tai, beabejonės, tu laukei ir meldeisi,
kad greičiau ateitų tas laikas, kada
vėl galėtumete drauge gyventi šitame
gražiam bute?

Nadina. Aš sapnuoju apie tai kas naktj.

Kapit. Poni Lambottiene, tavo sapnas gali išsi-
pildyti, jeigu pergalėsi savo vyrą,
kad jis pasakytų man vieną žodj.

Nadina. Kokj žodj?

Kapit. Jo paslapties žodj.

Nadina. Bet jis to negali daryti, nėjoks karei-
vis to negali daryti.

Viktoras. (Linksmi) Ah!

Kapit. Turi pergalėti jį, o kad ne, tai...

Viktoras. (Pertraukia) O kad ne, tai būsi nu-
šauta.

Nadina. (Išsigandus) Nušauta!

Viktoras. Taip, nušauta, kaip kareivis Jonas
irgi bus nušautas už tai, kad aš atsi-
sakiau būti neteisingu savo tėvynei ir
savo karaliui.

Nadina. (Išsigandus) Viktorai!

Viktoras. (I kapitoną) Mano moteris priims
bausmę, laikyk tai už atsakymą.

Kapit. Bet lai tavo moteris atsako už save, jei
mylista.

Viktoras. Lai jinai atsako, aš pristojau.

Kapit. Poni Lambottiene, aš neturiu noro ta-
ve užgauti, bet nebus tai mano kaltė,
kad negalėsi gyventi šitame gražiam
bute su savo drąsiu vyru, nes aš turiu
gauti paslapties žodj. (Viktoras su pa-
nieka šypsos).

Nadina. (Priėjęs prie Viktoro tykiai) Vikto-
rai, ar tai būtų labai blogai?

Viktoras. Nadina!

Nadina. O gal nieko iš to visai nebūtų.

Viktoras. Niekas iš to nebūtų? Ar tu nematai,
kad jei išgaus tą žodj, jie galės ineiti
per Belgijos linijas, mūsų kareiviai
būtų pergalėti, mūsų tėvynė išnai-
kinta, ir nebūtų daugiau Belgijos.

Nadina. Bet, sužinojęs slapyžodj, gal nieka-
dos negalės juomi pasinaudoti. Jis
pats gali būti suimtu. Vokietis yra
vokiečiu, o belgas belgu. Belgijos
kareivių akis negali apdumti.

Viktoras. Susilaikyk Nadina tu draskai man
širdj.

Nadina. (Pradedą verkti) Tai yra baisu, baisu,
taip jaunai ir mirti po visų mano sal-
džių svajonių ir begalinės laimės.

Viktoras. Niekas iš to nebūtų, Nadina.

Nadina. O Viktorė, aš esu tik silpna moteriš-
kė, ne tokia, kaip tu.

Viktoras. Nadina, Nadina, nekalbėk taip.

Nadina. Tu vistiek neuduosi man mirti, kol ta-
vo vienas žodis galėtų mane išgelbėti.

Viktoras. (Garsiai kapit.) Tai dabar tu mane
priverti išsirinkti tarp mano moteris
ir mano tėvynės, ar ne?

Kapit. Taip, išsirink.

Viktoras. Bet aš negaliu, aš negaliu, aš pasi-
renęs pats numirti, bet vistiek nesa-
kysiu. Sušaudykite mane tuojaus, aš
meldžiu jus.

Kapit. Dar ne, kol moteris yra gyva tave per-
kalbėti.

Viktoras. Aš jos neklausysiu, tu išvargsi ją iš
galvos.

Nadina. Kaip atims mano gyvastj ir paskui ta-
vo, bus galas tavo šeimynai, tu būsi
paskutinis, nebus daugiau Lambottų.
Viktore vardan mūsų meilės, var-
dan mūsų jaunystės, tu išgelbėsi ma-
ne, ar ne? (Viktoras tyli, negalė-
lėdamas žodžio ištarti)

Kapit. Na, ar pasakysi paslapties žodj?

Viktoras. (Patylėjęs) Ne, ne, ne. Lai būna
galas mano šeimynai, lai būsiu pas-
kutinis savo šeimynoj, bet busiu išti-
kimas Belgijai.

Kapit. (Sargui) Išveskit moterj i apatinj kam-
barj.

Nadina. (Puldama prie Viktoro) Ne, ne, pasi-
gailėkit manęs Viktore, Viktore, iš-
gelbėk mane, išgelbėk mane. (sarg-
gas atplėšia ją nuo Viktoro ir išveda)

Viktoras. (Užsiėmęs ausis, kad negirdėtų) Ak,
Dieve, Dieve!

Kapit. (Priėjęs prie Viktoro) Kodėl tu taip da-
rai? Kam aš tai turiu matyt? Ko-
dėl tu padarai mane taip brutališku?
Aš duodu tau visokius persergėjimus,
prizuodu tau pagelbėti ir viską...

Viktoras. Užmušk mane, meldžiu aš tavęs,
užmušk mane!

Kapit. Aš visiškai neturiu noro taip daryti, tu
priverti mane. Argi aš nepasielgiau
gana žvėriškai, ar priversi tu mane
eiti dar toliau. Na, na pasakyk pas-
lapties žodj ir galėsi ramiai sau gyven-
ti, tu ir tavo šeimyna (prieina arčiau
prie Viktoro) mažu tu bijaisi, kad kas
sužinos. Tavo Belgijos žmonės nieka-
dos nesužinos, mudu galiva ineiti i
kitą kambarj, tu man pasakysi tą žo-
dj, o kaip sugrįšim, aš galiu sakyti,
kad tu nesakei man ir niekas nežinos.

Viktoras. (Pakeldamas galvą augštyn) Taip,
aš žinosis ir Dievas žinos, ir aš bū-
sis išdaviku, tėvynės žudytoju, ne, ne
dar sykį ne!

Kapit. (Eina atgal prie stalo) Įveskit seną
moterj (sargai prie durų icina)

Viktoras. O Dieve danguje! Nedarykit to, jūs
prakeikti. O jūs save vadinate karei-
viais? Kovokit su vyrais, o ne su
moterim, su sūnais, o ne motinoms.
Aš matau, ką jūs norite daryti, bet
jūs to nedarysit. Mano motina yra
sena, kareivio priedermė yra godoti
senus, o ne kankinti. Ji negalės to iš-
laikyti, ji negalės...

Serž. (Tarp durų) Baroniene Lambottienė.

Kapit. (Ineina moteris) Baroniene!

Baroniene. Jūs šaukėte mane? Ko jūs reika-
laujat?

Kapit. (Sėsdamas) Aš noriu, kad tamsta pa-
vartotum savo intekmę ant sūnaus la-
bai svarbiam dalyke.

Baroniene. Kokiam dalyke?

Kapit. Aš prašau jo, kad...

Viktoras. (Pertraukia) Sustok! Mano motina
yra sena, ir silpna, tau nevalia ją
kankinti, (pakėlęs ranką) Aš uždrau-
džiu tau!

Ką, tai ne?

Nugi ką, mergele,
Tai mane nemylji?...
Kam-gi dar nuleidus
Akis, nosj... Tyli!...

Aš kaip čiūčius, lendu,
Plakuos, glostinėju,
O jį, mat kai varna
Eina sau po vėju!

Man net padai jau nuplyšo
Belankant, bežiūrint;
Net liežuvis jau nudylo
Bekalbant, beturint...

O jį, vis-gi atsispyrus,
Nenor žodj duoti, —
Kad jau eiti pas kleboną
Ir susizieduoti.
J. V. Kovas.

Kas tai yra?

Kas tai yra: Sutvėrimas? —
Neužsiganėdinimas.

Kas tai yra: Gyvenimas? —
Durtuvas.

Kas tai yra: Žmogus — Vilio-
kas.

Kas tai yra: Moteris? — Vilio-
kė ir durtuvas.

Kas tai yra: Grožybė? — Apga-
vimas.

Kas tai yra: Meilė? — Liga.

Kas tai yra: Moterystė? — Ap-
sirikimas.

Kas tai yra: Pati? — Išmėgi-
nimas.

Kas tai yra: Kūdikis? — Nu-
bodumas.

Kas tai yra: Geras? — Veid-
mainystė.

Kas tai yra: Piktas — Atiden-
gimas.

Kas tai yra: Velnias? — Pra-
monė.

Kas tai yra: Išmintis? — Sau-
norumas.

Kas tai yra: Laimė? — Monas
ir Mamonas.

Kas tai yra: Draugiškumas —
Niekniekis.

Kas tai yra: Susiklausymas —
Paikystė.

Belaisviai.

Mes žinome tą žmogų.

Dulkėtas, parako dūmais aprūkęs, gražiausiomis vasaromis, įjevoms bežydynt, ilgomis valandomis slankiojo jis apkasų smelėtai grioviams.

Kraujo virpulio vejamas, sėbrų klyksmo skatinamas, urmu bėgdavo jisai ant priešo.

Pagalios invargės, inalkės, prie mirties ir nelaimių "inpratęs," jis nelaisvėn pateko — nuginkluotas pilku keliu bekeliauo.

Tatai ramumas ir atsilsys! Lentų kausytos keturios sienos, kaip laimė — daugias skylpelis; žvalgai su bagmiais prie šio liūdno rūmo kerčių. Knygosna intraukus, su numeriu ant rankovės — pats į "numerį" pavirtęs.

Ziemos šalčiams atėjus, rūbams ir avalinei nuplūšus, skarmalais kojas apsvyviojęs, ilgas valandas ant lauko bedirbąs. Rūkyti norint, ar šiaip paprasčiausiomis išlaidoms atsižadus, o pinigų negaunant savo šinelį parduodas turtingesniai, už tai nekartą matyti galima Arba amžinai tarp sienų užkauštytas.

Reikia tik suprasti belaisvių laiškus skaitant tas jausmas, leidus belaisviui oru pasidžiaugti. Medžių ošimas, griovių tekantis vanduo, špulniukai, kelias, dirvos ir kalnai jam tokį tveria pasaulį, kokio jis gal būt ir savo amžiuje nėra regėjęs. Skubina gyvenyti. Nes atgalios turės grįžti, nes tuoj "numeriu" turės pavirsti.

Skubėkime daryti belaisviui malonumą!

Rašykime jam žinių, laišką — suraminime. Mums, laisvėje gyvenantiems rašyti jam kiek norint galima, tuo tarpu, kaip jo rašymas yra apbružiuotas (į mėnesį galima keturius atvirukus, ar du laišku).

Vokiečiams bei austrams nekaip su maistu verdantiesiems ir belaisviai tuo labiau yra visuomet "nedavalgė." Vienog, pasiūsti belaisviui maisto nieks negina! Pavizdžiu gal būti angliai, o da labian francūzai. Jie neužmiršti. Liogerių pačtas francūzų dėžėmis užverstas. Jie visuomet reikalauja sau buvio pagerinimo. Nes Francūzų taip-pat vokiečių belaisvių esama. Vienog mes, lietuviai šitokiu būdu kovoti delei mūsų belaisvių būvio pagerinimo negalime, — nes nėsam joki savistovė kariaujanti valstija, mes tik galim savo brolius, karėje vargšius, nelaisvėn patekusius, šelpti.

Užtai neatidėliojant, tuoj, šiandie imkime pačto perlaidą ir siųskime jam pinigą. Jis ras kur nusipirkti sau maisto, rūkalo bei drapanų, nes prie liogerių yra tam tikrų krautuvelių, o belaisviui leidžiama į mėnesį tam tikra iš šalies gaunama, suma.

Neatidėliojant sukaustykim dėžė, su dėkim džiointos duonos, pirago ar biskvitų, konservų,**) tabokos, bei sigaričių, marškinių, šiltų marškinių bei apatinių kelninių, kojinių, turistškų, tvirtų batų, siųskime tuoj per Amerikos Raudonąjį Kryžių — o tikrai atliksime gražų ir pilietiską darbą.

O kiek yra tokių, kurie visai apleisti, išbadėje, visų užmiršti!

Dešimtis tūkstančių lietuvių yra nelaisvėje. Šimtai moterų su vaikais yra ištremti, kaipo civiliai belaisviai iš Lietuvos Vokietijos gelmėn, šimtai lietuvių iš Mažosios Lietuvos vargsta vargelį Sibire ir Pavolvgyje.

Mes visuomet indomavom gauti žinių, kiek, kur ir kaip lietuviai nelaisvėje gyvena; skelbėm pavardes ir ieškojom, mes nesiliausim ir dabar rūpinėsi.

Šitos karės sukuryje, besiginant nuo nelaimių, ištikimųjų tautą, lietuviai — belaisviai kaip ir buvo pamiršti.

Tiesa jau ir ankščiau buvo daromos pastangos nelaisviam padėti. Šiaip Šveicarijos Friurge begyvenančių lietuvių steigiamą draugiją "Lithuania" specialiai lietuviams belaisviams rūpinties. Buvo teikiama iš čia nors nedidelė, bet širdinga pašalpa. Guodžiamasi buvo, kad kaip ir užmiršti jie esą. Išskyrus Anglijos lietuviams, kurie sumetė tam reikalui gražaus skatiko. Buvo spėjama, jog pasiūsti raštai Amerikon kelyje žūti turėjo. Kaip ištikrųjų — tai nežinia.

Teko beabejo girdėti ir apie Centrinį komitetą. Jojo taipjau nuo senai buvo bandoma belaisvius šelpti. Prie Centro yra išsikursi Sekcija lituviais belaisviams rūpinties, kurioje pirmininkauja p. Kubilius, ir kurioje dirba Petrogradas besimokinanti jaunuomenė. Sekcija iš gaunamų Centro išdo pinigų taiso belaisviams siuntinius o taipo jau renka auks Rusijos ribose. Sutaisyti pakai buvo siunčiami per rusų Raudonojo Kryžiaus įstaigas, idant siuntiniai būtų dalinami tarp lietuvių belaisvių pagal nurodomų adresų.

Kiek toliau Centro buvo pasiūstas vienas darbininkas Kopenhagon, rašančio šiuos žodžius asmenyje. Iš daugelio neatidėtinio darbo reikalingiausių bet-gi išrodė lietuvių belaisvių

*) Vokietijos liogeriuose belaisvio valgis susideda iš šitko: išryto atnešama, visai dienai skiriamas duonos 250 gramų. Žodžiu, gera riekė nuo pusės svaro. Duona bulbėta, dabar tas Vokietijoj valgoma. Juoda kava. Bet su kava sukramtyti tą riekę negalima — visa diena priešakyje. Pietum — sriubos torėlė, kurion inkrečiama šaukštu mėses šmotelių. Mėsos, beabejo, pasitaiko "visokios..." Vakarienei — ta pati sriuba, ar gerai — silkė.

**) Vienog konservų metalinėse dėžėse Vokietijon siūsti neleidžiama.

šelpimas. Pradėta tarties su pačiu Centru, tapojau su Šveicarijos "Lithuania" bei jos vedėju kun. Steponavičiu, dirbta bei teirautasi Kopenhagoje esančiose dviejuose Raudonojo Kryžiauose (vienas — rusų, Rusijos miestų Sąjungos užlaikomas; antras — danų R. Kr. kur, danams pirmininkaujant, vienoje dalyje dirba rusai, antroje vokiečiai. Čionai nebus tapojau pasigailėtina ruimo bei pagelbos ir lietuviams).

Dabartyje belaisvių šelpimo reikalas išrodo šitaip.

Jis, manoma, bus sukcentruotas Kopenhagoje. Lietuvių Centralis Komitetas yra pavadęs reikalingą tam tikslui sumą. Reikalui esant bus skiriama ir toliau iš Centro abelno išdo pagal išgalių pinigų. Visos Sekcijos gaminamos dėžės su dovanomis bus siunčiamos čionai, kur jos bus skirstomos po liogierius lietuviams.

Jau pirma dikta dovanų partija yra atėjusi.

Pasitarus su "Lithuania" ir jos vedėju kun. Steponavičiu — principaliai sutikus jam darbą varyti sudėtinai — jis tapo kviestas Kopenhagon ir tikimasi imu laiku atvažiuos. Neatvažiuos — darbas bus sutartinai dirbamas. Taipojau yra pakviestas nuo Centro iš Petrogrado da vienas darbininkas.

Tai šitoki maž-daug paviršutinė šios užsimezgančios dar įstaigos išvaizda. Vienog jinai privalo gyvuoti tik visuomenės palaikoma, nes, vienas Centralis Komitetas, kad ir geriausių norų būdamas nepajėgs visos naštos atkelti.

Gaunama nuolat iš liogerių vienas už kitą skurdesnių laiškų. Privalom organizuotai šelpti.

Užtai visų, tam reikalui prijauciančių, meldžiama siūsti auks, ar tai per Amerikos lietuvių laikraščius, ar tiesiog Kopenhagon. Viešas skatikas bus gražiai atskaitoje laikomas. Taipojau visų, turinčių reikalo prie belaisvių, ar delei belaisvių meldžiame kreipties čionai. Ieškant be žinios pražuvusio kareivio, reikia pridėti jo pavardę vardas, pulkas, rota (žinant, galima ir gyvenimo vietą).

Esantieji "veikiančioj armijoj," sužeisti bei užmušti bus suieškomi per rusų tam tikras Raudonojo Kryžiaus įstaigas; nelaisvėn patekę — per vokiečių įstaigas.

Kviečiama visų gaminti badaujančiams siuntinius (valgomieji daiktai, tabakas, miltas, rūbai) ir itin prašoma siūsti belaisviams knygų. Šitokių siuntinių gaminimas, piniginių aukų bei knygų rinkimas ar negeriausia viktų, steigiant prie dabar esančių Amerikoje skaitlingų draugijų — draugijelių tam tikrus būrelius, gal būt daugiausia iš ponų susidedančius, kurie, būreliai, visuomet primintų vietos žmonėms apie belaisvių šelpimo reikalą bei tą šelpimą vestų. Beabejo pirmiausia duotų savasis — lietuvis, bet manau neliktų neprijauciant ir Amerikos visuomenė — galima būt ir reikia ir ją išnaudoti. Tuomet susipiltų tikri aruodai, iš kurių galėtumėm tiksliai bei nuolat vargstančius brolius šelpti. Armija gi musų brolių lietuvių nelaisvėn patekusių siekia 20.000 žmonių. Mes pajėgtumėm ją išmaitinti, kad tik norėtumėm ir dirbtumėm išvien. Man matos čia pats gyvenimas iškelia eikštėn klausimą, kaip įsteigimas prie dabar esančių Amerikoje lietuvių vyriausiųjų organizacijų, ar da geriaus, bendrai nuo visų srovių — socialistai, tautininkai, katalikai, tam tikrų sekcijų ar skyrų.

Man toli nuo Amerikos bebunančiam, apsisibriežia šia valanda trys sekcijos:

1. Sekcija lietuviams badaujančius šelpti.

Organizuoti tarp pavienių asmenų ir dr-jų ganizuoti tarp pavienių asmenų ir darugijų — draugijelių piniginių aukų rinkimą. Sublokstas krūvon auks, pasiūsti toliau. Rinkti bei sutraukti iš visur jau draugijų ar žmonių surinktus belaisviams siuntinius. Daryti visokius teiravimosi belaisvių delei. Turėti iniciatyvą ir nuolat supažindinti visuomenę su belaisvių gyvenimu bei jų šelpimu. Tuomet Petrogradas sutrauktų krūvon auks iš Rusijos, Amerika — tariamom sekcijon, Kopenhaga (o antras gal Friurburgas) būtų skirstymo bei perteikimo punktais.

2. Sekcija susirašinėjimo Amerikos lietuvių su tėvyne.

Susirašinėjimo su Lietuva Biuras Petrograde, prie Centro, kuriame nunai dirba daugiau, neg 20 žmonių ir kuris daugiausia tarnauja Rusijoje gyvenantiems lietuviams, nėra patogus nei priemamas amerikiečiams, nes iš kelio. Pasiūstas tuo tikslu iš Amerikos Petrogradan laiškas bereikalingai klaidžioja. Amerikos lietuvių ir atjausdami tą naudojas Stockholme esančių "švedų-lietuvių komitetu" (Birger Jarslsgatan 12 pirmiau, dabartinis adresas: Comitē Suedois Lituanien Box 397 Stockholm). Vienog laišškai atsiunčiami beveik visi vokiškon kalbon yra neišversti, tai esantieji Stockholme lietuviai nesuspėja šitokius laiškus versti.

Užtai man matos, būtina reikalinga Amerikoje tam tikra įstaiga, kuri iškart sutvarkytų siunčiamus laiškus, o sužiūrėtus išverstu ir pasiūstų Stockholman "švedų-lietuvių komitetui," kuris tuoj pasiūstų laiškus toliau.

N. B. Pasirodžiusi žinia Rusijoje išeinančiuose lietuvių laikraščiuose, jog korespondencijų biuras prie Centro laikinai nustojęs laiškus imti, ta žinia dera tik del Rusijoje gyvenančių lietuvių, Amerikos gi lietuviai gali ir privalo juodaugiausiai naudotis "Švedų-Liet. Kom." ir siūsti savo laiškus bei pinigus Lietuvon.

3. Sekcija knygoms rinkti.

Šitą sekciją išskiriu savistoviai delei kalbamojo reikalo svarbos. Savo rašinėlyje apie pagėgėlius, telpusiam "Lietuvoje," esu minėjęs apie knygų stoką bei jų patiekimo svarbą. Rusijoje visai nėra lietuviškų knygų, kurios tik galima buvo kur nupirkti, senai supirktos ir sunaudotos — išdalintos. Tiesa, gaminama naujų, o ypatingai Centru įsisteigus didele spaustuvė, bus gaminama daug, vienog visoko iškart nepadarysi. Skaityt yra kas skaito. Tūkstančiai ūkininkų lietuvių Rusijos plotme gyvenančių, tėvynės nustojujū, yra ištroškę knygų. Galime šimtais priskaityti mokyklų, bendrabučių, knygynėlių, kursų — visur reikalinga knygų.

Mes visuomet norėjom ir norim susiartinti su savo broliais iš Mažosios Lietuvos. Dabar kaip tik geriausia proga tam. Kartu parodysim, kiek esam pribrendę savo plenus vykinti. Neužmirškime lietuvių iš Prūsų (Mažosios) Lietuvos — jie dabar vargsta "katorgą" Rusijos pakraščiuose išvežti. Jiems reikia įsteigti knygynų, mokyklų — tas darbas jau ir pradėtas. Apie tai neužmiršta nei valandos "Globe mūsų broliams lietuviams iš Mažosios Liet. šelpiti." Prisideda ir Centralis Komitetas.

Mes norim ir turim susivienyti.

Vienog už visų liūdniausios dienos — lietuviu belaisvio. Gimtinis žodis jam lūpose sustingęs. Žinia joki iš pasaulio nepasiekia jo. Jis vilties ir jėgų nustoja. Neduokim nykti jam. Mes galim nuo jo naštos dalį nuimti. Reikalas steigti belaisviams lietuviams kilnojamus knygynėlius gyvai atjauciamas.

Užtai ir kviečiama Amerikos lietuvių nepaileisti to reikalo, organizuotai surinkus knygas siūst Kopenhagon — tas, kurias galima bus persiūsti belaisviams — bus nusistotos (paprastai naujų neleidžiama, nors kartais pavyksta), kita dalis bus atiduodama "Globai," dalis Centru.

Apie knygų pakraipą nei nemenu — visos privalo būti renkamos ir siunčiamos, o toliaus jau kvalifikuojamos, į knygynėlius tvarkomos.

Esu bandęs pasiūsti belaisviams kelias dešimtis "L. Balso" — kaip pavyks parodysi ateity. Pavykus, be abejo privalom neužmiršti laikraščių teikę. Bet apie tai vėliau.

Tik susimetus būriu — nors ton tariamom sekcijon, darbas gal vykti. Nevienas atsiras, kuris norėtų padovanoti knygą.

Man matos jog visos šios trys sekcijos, kaip tik bepartviškiečiausias ir reikalingiausias yra, tat ar negalima būtų, kol galutinai įvyks — Lietuva gelbint — darbo bendras varymas tarpe trijų Amerikos srovių, pradėti dirbti bendrai šį, gyvenimo iššauktą darbą. Ar negalima būt visų trijų srovių bendrais pinigais užlaikyti tuos būirus bei organizuotai kalbėtą darbą varius?

Nei vargas, nei karas nelaukia.

Baigdamas savo rašinėlį, norėčiau prikergti porą žodžių apie vietos gyvenimą, turinčiu sarišį su kalbamoju dalyku. Būtent ūmu laiku — p. Yčui ir kitiems grįžtant — Kopenhagoje bus steigiamas panašus į Stockholmo "danų-lietuvių komitetas" (ar kitaip). Šitokių komitetų svarba nemaža — aukų rinkimas, žinių apie lietuvius platinimas. Prie šito projektuojamo komiteto ir bus koncentruojamas lietuvių belaisvių šelpimas. Ten kur negalima bus visko pajėgti belaisvių delei, bus galima naudoties vietos Raudonojo kryžiumi.

Lietuvių Centralio komiteto ingaliotinis Kopenhagoje
Jurgis Savickis.
2-VI-16.
Kopengaga.
Adresas: Jurgis Savickis, Skodsborg, Kobenhavu Danmark. Šiuo adresu galima siūsti laiškus, užklausus ir pinigus; siuntiniams vėliau nurodysiu ar Danų Raudonojo Kryžiaus adresą, ar kalbamojo lietuvių komiteto.
J. S.

Apologetika.

REFORMACIJA.

(Tąsa).

Kalvyno išpažinimą priėmė daugelis Olandijos didžiųjų, kurie jį išplatino tarp liudies. Tuomet Olandija buvo Ispanijos provincija. Žmonės neapkentė jų už dažnius mokesnius. Tuomaikinis Olandijos valdovas Vilijus iš Orange-Nassau pats priėmė Kalvyno reformą ir sukurstė tenyščius kalvynus prieš Ispanijos valdžią. Sukilimas nusisekė. Olandija tapo liudis, savystovė viešpatija. Žinoma, kalvynai įgijo valdžią visoje šalyje. Jau 1581 metuose katalikų tikėjimo išpažinimas tapo uždraustas. Likusieji katalikai buvo žiauriai persekiojami.

Anglijos Karalius Enrikas VIII (1463-1547) — Anglija iki reformacijos laikų buvo grynai katalikiška šalis. Karalius Enrikas VIII ypatingai pasižymėjo katalikų tikėjimo apginimu. Kuomet Liuteris pradėjo skleist savo reformą, Enrikas ginė tikėjimą žodžiu ir raštu, už ką Šv. Tėvas 1521 metuose jam suteikė "Tikėjimo apginėjo" vardą. Mūsų laikuose būtų keistas apsiereikšimas, kad noluus katalikas taptų tokiu aršiu šv. Bažnyčios priešu, bet svarstant tuolaikines aplinkybes — nėra nieko ypatingo. Pati tikybės pakeitimo priežastis nebuvo kilusi iš jokio sąžinės atžvilgio, bet buvo gryna politikiška idėja. Enrikas vedė savo mirusio brolio pačią Kotriną ne iš meilės, bet iš politikiško atžvilgio. Jisai su silaukė 5 vaikų, bet jie visi numirė; augo tik tiktai viena labai silpnutė dukrelė Marija. Jinai galėjo numirti ir tokiu būdu nebūtų buvę Anglijos sosto įpėdinio. Antra priežastis, karaliaus įsimylėjimas į savo pačios draugę Oną Boleyn. Norėdamas užlaikyti šv. Bažnyčios teises, jisai meldė šv. Tėvo, kad pastarasis pripažintų jo pirmą moterystės Sakramentą neteisiu. Šv. Tėvas, negalėdamas laužyti Sakramentų, atsisakė. Tuomet karalius paskyrė savo šalininką daktarą Tamą Cranmer Kanteburio areivyskupu. Pastarasis tuoj užsiėmė karaliaus reikalais, tyrinėjo, gvildeno ir, žinoma, ant galo pripažino tas sužieduotines neteisėtoms, nes Katrina buvo jo mirusio brolio pati. Karalius su ja persiskyrė ir vedė savo mylimą Oną Boleyn. Šv. Tėvas už Sakramentų sulaužymą pasmerkė karalių ir jo šalininkus. Enrikas už šį šv. Tėvo pasielgimą supyko, sušaukė parlamento atstovus ir štai ką nubalsavo: — 1) — Anglijos karalius paima į savo rankas kaip pasaulinę taip ir dvasišką valdžią viešpatijoje; 2) — Karalius turi teisę nubausiti kiekvieną mirtimi, kuris sumanytų šiems nutarimams pasipriešinti ir 3) — piliečiai, tegali pildyti bažnytnines pareigas sulgy naujųjų teisių.

Tokių būdu Anglijos dvasiškia ir visos bažnyčios priklausė nuo karaliaus ir neturėjo nieko bendro su šv. Tėvu. Žmonės katalikai buvo priversti elgtis sulgy karaliaus paliepimui; neklausantieji buvo baudžiami mirtimi. Bažnytiniai turtai ir vienuolynai suėjo į karaliaus iždą. Karalius panaikino atgailą, tikėjimą ir skastyklos (čysčiaus) esybę, švenč. Mergelės (Panos) Marijos garbinimą ir virš viso ko šv. Tėvo valdžią. Visgi jisai paliko svarbesnes tikėjimo tiesas — kaip švenč. Sakramentą, Komuniją, šv. Mišių Auką, išpažintį ir t.t. Daugelis žmonių, ypatingai liaudis, nesuprato permainų svarbos ir nesipriešino karaliaus įsakymams, pripažindami jį savo vadovu "gyvybės ir mirties."

Karalius, sugrobdamas dvasiškijos turtus, kurie siekė vienos penktadalies visų viešpatijos turtų, gerai nusimanė kaip juos sunaudoti. Nesigailėjo pinigų savo šalininkams, kurie įgijo didžiausius turtus ir sutvėrė Anglijos aristokratiją. Lordai (kunigaikščiai) ir šandies valdo didžiausiais viešpatijos turtais. Likusias gerybes karalius sunaudojo mokykloms ir savo naujai dvasiškijai.

Tuomet šv. Bažnyčiai priklausė 90 kolegijų, 110 ligoninių, 2,374 įvairių koplyčių ir 1,185 vienuolynai. Viskas buvo sunaudota "geriems tikslams." Štai kas suteikė gyvenimą, galybę ir garbę šių dienų Anglijos aristokratijai ir atsilusiai dvasiškijai.

Jeigu karalius Enrikas būtų pasitenkinęs vien šv. Sakramentų laužymu, jisai nebūtų toki baisi šmėkla istorijoje, kaip jisai dabar kad yra. Jo puikybė, atskalumas, išdavimas, svetimų turtų užgrobinimas, šalininkų papirkimas ir pagaliaus katalikų persekiojimas užtraukė ant jo asarų bei kraujo našta. Neronas niekuomet nebuvo krikščionimi ir apie krikščioniją neturėjo jokio supratimo, bet Enrikas gimė ir augo kataliku, gynė nuo priešų katalikų tikėjimą ir pagaliaus... patsai tapo jo didžiausiu priešu, kokį pasaulis terėgėjo. Jisai neturėjo jokios svarbios priežasties taip žiauriai elgtis; vien jausmų bei troškimų sugedimas priverė jį prie tokių baisių darbų. Tūkstančiai praklinių sielų praliejo savo kraują už tikrąjį tikėjimą.

Nors baisu pažvelgti į jo asmenišką (naminį) gyvenimą, vienok prie progos reiktų su juo susipažinti. Kuomet Enrikas atsiskyrė su Kotrina Aragoniete, jisai vedė gražią merginą Oną Boleyn, kurią neilgai mylėjęs, liepė nužudyti. Tuoj ant rytojaus jisai vedė kitą — Joną Seymour, kuri už metų numirė. Jo ketvirta pati buvo Ona Cleves, kuri taipgi buvo prašalinta. Jos vietą užėmė Kotrina Howard, kurią patiko panašus likimas; jinai buvo nužudyta. Šeštą kartą karalius vedė Kotriną Parr, kuri buvo labai protinga ir mokojo pergaltėti savo draugą-priešą. Tai žmogaus gyvenimas, pilnas gėdos, žmogžudysčių, kraujo ir asarų. Žmonės gerisi ir didžiuojasi, sutvėrė naują liuosą tikybą, pamatuotą ant tokių žiaurių pamatų.

Štai reformacijos vaisiai! Enriko sūnus Eduardas VI (1543-1553) ėjo savo tėvo pėdomis. Mirus Eduardui, Anglijos sostą užėmė vienintelė pilnateisė Marija (1553-1558). Jinai sugrąžino katalikų tikėjimui pilnas teises. Visiems prašvito maloni saulutė: — kalėjimai atsidarė, ištremtieji sugrįžo į savo tėvynę, persekiojami pradėjo gėrėtis savo laime. Bet, neilgai toji rambybė tesitėsė. Marija numirė ir jos vietą užėmė katalienė Elzbieta (1558-1603), kuri visiškai sunaikino katalikų tikėjimą ir apšaukė Angliją protestantiška šalimi.

J. Širvintas.

(Toliaus bus)

Moterų Sąjungos! kuopoms.

Nedaug laiko beliko, tik tris savaitės, iki A. L. R. K. Mo. Są-gos antrojo seimo, kuris įvyks 5 ir 6 d. liepos 1916 m. So. Boston, Mass.

Kurios kuopos dar neišrinko delegaciją seimam lai pasiskubina sušaukti susirinkimus, ir išrinkti. Renkant delegates reikia atminti sekančius dalykus:

1) Galima rinkti po vieną delegatę nuo kiekvienų 20-ties pilnai užsimokėjusių narių 2) Kiekviena delegatė privalo turėti mandatą (ingaliojimą ats-tovauti savo kuopą) su parašais kuopos pirmininkės, rašt-tininkės ir dvasiško vadovo. 3) Kuopos savo inešimus seimam privalo induoti savo delegatėms surašytus atskirai, o ne ant to paties lakšto popieros kur ir mandatas.

Prisilaikant viršminėtų taisyklių palengvins darbą mandatų bei inešimų sutvarkymo komisijoms, ir neaikvos jų brangaus aliko. —

Moterų Sąjungos II Seimo Rengimo Komisija.

Į MOTERŲ SĄJUNGOS KUOPAS.

Ligšiol turime 931 narę A. L. R. K. Moterų Sąjungoj. Per prakalbas Sheboygane prisirašė dar 11 narių, taigi nebedaug telieka gauti lig 1,000, o tūkstantį narių turime turėti lig seimui. Todel-gi sąjungietes sukrukite, darykite "extra" susirinkimus, kad davarins lyg 1,000 narių pilnų sąjungiečių. Atsiminkime, kad tik vieną moterų organizaciją turime, todėl pašvęskime nors mažą dalelę savo laiko savai organizacijai ir del jos darbuokimės.

Seimas artinasi ir turime dar dvi savaiti laiko prie jo prisirengti ir davaryti lig 1,000 narių.

M. L. Gurinskaitė
A. L. R. K. Moterų Sąjungos Centro Raštinninkė.

Moterų Sąjungos Seiminiai Vakarai!!

LIEPOS 5 ir 6 D. 1916.
Pirmą vakarą liepos 5 d. bus perstatyta istoriškas veikalas

"GEDIMINO SAPNAS."

Vaidins visiems gerai žinomas ir pagarsėjęs Lietuvos Vyčių vietinės kuopos Dramatiškas Ratelis. Pradžią 7:30 val. vak. Ižanga 15c. ir 25c. Vakaras įvyks šv. Petro bažnytinėje salėje (5 gatvė tarpe C. ir B).

ANTRAS VAKARAS 6 LIEPOS.

Vietinės Moterų Sąjungos kuopos spēkoms bus pastatyta scenoje komedija "KUMU-TES." Be to bus dar įvairių pamarginimų ir ant galo ŠOKIAI.

Pradžią 7:30 val. vakare. Ižanga 25c. asmeniui. Antras vakaras įvyks Lietuvių Salėje. Kampas E. ir Silver gatvių.

Užprašome visų atsilankyti. Moterų Seimo R e n g e j o s.

Nevaryk Dievo medin. (miškan)

Kartais ir karvė kiškį pavaja.

Zalias, nedavirės.

Surūgęs kaip Velykų kiaušinis.

Tu man kraujo negadink (nepykink).

Pigus daiktas brangiai atsiaina.

Intužęs kaip bulvė.

DARBININKAS

Eina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Pusmečiui " " " " \$1.50
Utarninko ir ketvergo atskiri numeriai po 2c.
Subatiniai numeriai po 3c.

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS"
(The Worker)
The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by
Laiškus, korespondencijas pinigų siųskite adresu:
St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:
Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Advertising rates on application
Address all communications to
DARBININKAS,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Del patogumo ir parankumo visokius čekius
ir money orderus prašome išrašinėti ant "Darbi-
ninko" vardo kokiam nebūt reikaliu tie pinigai
būtų skiriama ar tai būtų prenumerata, ar kny-
gų užsakymai, ar mokesčiai į L. D. S.

Delegatų belaukiant.

Už poros dienų (3 liepos) prasidės pirmas lietuvių katalikų darbininkų Seimas.

Mūsų tautos istorijoje tai pirminis dar panašus Seimas įvyksta. Dar prieš porą metų jį kas būtų paprasčiausiai apie tokį seimą, gal rasi būtų tokį juokdarius palaikę ir niekas tam nebūtų patikėję. Bet šit pernai pavasarį Chicagoje lietuvių darbininkas išreiškė viešai, kas buvo širdyse tūkstančių jo brolių. Jisai šaukė lietuvių katalikus darbininkus prie susipratimo, prie vienybės, prie aprūpinimo darbininkų reikalų, esant ištikimais savo tautai ir bažnyčiai. Jo balsą išgirdo lietuvių darbininkai kitų kolonijų; susibavo minios mūsų lietuvių; karšti jausmai, drąsūs sumanymai, aukos pasipylė gausiai. Visais šiandieną jau visi matome. Turto, darbininkų sukrauto už \$9.000, didelė spaustuvė, knygynas, laikraštis su keliais tūkstančiais skaitytojų ir į vienus metus apie 40 L. D. S. knuopų ir 1.000 narių. Jau tai gražūs pulkelis. Jau danda mandos iš jo galima tikėtis darbininkų luomui ir mūsų tautai.

Už poros dienų tas tūkstančių organizuotų katalikų darbininkų atsiųs į Bostoną savo atstovus, kurie tarsis apie tai, kaip po L. D. S. vėliava sutrauktas daug naujų tūkstančių brolių darbininkų, kaip praplėtas L. D. S. veikimą kaip sutvarkytus, kas ligšiol organizacijoje blogai buvo nustatyta, arba visai nebuvo nustatyta. Tarpe daugybės reikalų, kuriuos reikės delegatams svarstyti, ypač du reikalai prasineša savo svarbumu: tai sutvarkymas streikininkų fondo ir apgalvojimas būdų išplatinti katalikišką spaudos ir ypač "Darbininko."

Lai gerb. delegatai, važiuojami į Bostoną, apie tai daugiausiai svarsto ir tariasi. Šis Seimas turės pastatyti L. D. S. ir jos organą "Darbininką" ant tvirtų pamatų ir užtikrinti organizacijai ir laikraščiu kuo didžiausią pasisekimą.

Tai tikra tiesa, kad sutvarkymas žmogus niekad nesigaili išduoti dešimtukų toliam praklinam tikslui kaip plėtimui blaivybės. Bet kiek susipratusių dar ir dabar rašosi į blaivybę? Ar-gi nedidžiausias skaičius žmonių prašiokelių ypač vardgienių moteriu, kurioms vyrų girtybė ingriso iki pat gyvoniui? O ar gali dabar turėti tokia širdį tas vargšes veik visas nuo blaivybės susivienijimo del niekšos mamonos atstatyti? Kurios veik vienos padarė geriausią pradžią, uždėjo blaivybės pagrindus, parodė gražiausią pavyzdį kairiuriams net vyrams. Uždėjęs tik po du dešimtukus ant metų šiemet jau yra didi žymė pasidauginti narių pribuvime į mėnesinius susirinkimus, o kas pasidarytų jei nuo busiančio seimo užkrautų po dešimtuką ant mėnesio. Kad ir būtų nusise-

Visų blaivininkų domai.

"Darbininke" birželio 24, 1916 m. tilpo straipsnis po antgalviu: "Blaivybės Reikalai," kuriame randasi štai šitie sąrašiniai: "O juk ne vieno laik-

klausimų pastatyti gerb. kun. Saurusaičiui. Kodel per tiek metų Blaivybės kasoje vis tik apie \$100.00 tebuvo? Kodel blaivininkai nesuaukojo bent keleto tūkstančių dolerių? Kodel ligšiol taip mažai nuveikta? Kodel "Tautos Rytas" mažai turėjo skaitytojų? Kodel jis sustojė ejęs? Bene tik todėl, kad nebuvo nuolatinių narių mokesnių, kad centrai negalima išlaikyti bent vieno apmokamo raštininko, iš kurio galėtume reikalauti, kad darbas būtų padarytas, kad kuopos būtų gaivinamos, o ne marionamos, kad laikraštis išeityt regulieriškai ir kad pasiektų kiekvieną narį.

Atsimetę Chicagoje kuopa, kad nenorėjo mokėti į centrą 20 centų metams? Lai sau sveikta keliauja savo keliais. Ta kuopa matyt, dar nepriaugo prie bendro, organizuoto darbo. Geriau mažiau turėkime blaivininkų, bet tikrų, tvirtų, ne šiaudinių. Bet kada visame veiksime bus daugiau tvarkos ir gyvybės, tada beabejo ir narių skaičius ims greičiau augti, negu tai buvo ligšiol.

Labai bijome, kad tuo savo raštu neįžeistume gerb. kun. Saurusaičio. Pripažįstame jam didžiausius nuopelnus platinimo blaivybės tarpe Amerikos lietuvių. Labai jį gerbiame ir jo darbus užjaučiame. Tik vis delto turime aiškiai pasakyti, jog šiame klausime, mūsų nuomone, jisai klysta.

Redakcijos prierasas. Dėdame gerb. kun. Saurusaičio raštelį, norėdami, kad klausimas geriau paaiškėtų iš visų pusių. Mes neseniai išreiškėme nuomonę, kad mūsų blaivininkai patol trepsės ant vietos, pakol neturės platesniam veikimui pinigų; kad tam tikslui visi nariai turėtų mokėti kas mėnuo po 10c. Turėdami pinigų blaivininkai galėtų leisti regulieriai laikraštį, brošiūras, lapelius, daryti priešalkolines parodas ir tt.

Kun. Saurusaitis yra priešingas įvedimui mėnesinių mokesnių. Jisai sako, kad tų lapelių, brošiūrėlių niekas ir neskaitysiąs. Galėtume paklausti gerb. kun. Saurusaičio, kam jisai leidžia "Šviesą," aukoja tam reikalui kasmet po keletą šimtų dolerių, jeigu iš kalno žino, kad niekas tos "Šviesos" neskaitytų? Atsiranda tokių, kurie ir "Šviesą" paskaito, atsiranda nemaža tokių, kurie perskaitys ir brošiūras ir lapelius, by tik jų bus išleista. Su skaitymu, abelnai imant, eina geryn, o ne blogyn. Skaičius mokančių ir norinčių skaityti anga, o nemažėja. Pagaliau ir kitos tautos jau senai ištyrė, jog platinimas specialės literatūros daug padeda blaivybės idejos išplatinti. Nieko gudresnio ir mes neišgalvosime.

Daugelis mūsų blaivininkų delto ir neištvėrdavo blaivybėje ilgesnį laiką, kad neturėjo gilesnio išitikinimo, blaivybėn gi rašėsi tik laikinojo jausmo pagauti. Ištikinimą gi galima susidaryti tik tirinėjant šiek tiek arčiau alkolizmo klausimą. Tam ir padeda laikraščiai ir knygos, kurios apie tai rašo.

Jeigu į blaivybę šiandien daug rašosi nesusiipratusių blaivininkų — tai ar-gi mes neprivalome jų susipratimo kelti. O kaip pakelsi, jeigu nedarysi jiems paskaitų, parodų, jeigu neinduosi į rankas laikraščio, arba ir tų pačių lapelių ar brošiūrėlių. O to be pinigų negi padarysi.

O su vardgienėmis moterimis, kurių vyrų viską pralauka, žinoma, kad reikia elgtis žmoniškai ir krikščioniškai. Jeigu jų namuose skurdas ir stoka duonos, tai negi imsi iš tos vargšės dešimtuko. Kiekvienas draugija turi teisę paliuosuoti suvargšus savo narių nuo mokesnio. Gali tai padaryti ir blaivininkai. Bet abelnai imant blaivininkai gali lengviau savo mokesnius sumokėti, negu neblaivininkai, nes jie turi daugiau pinigų. Blaivininkas, duodantis auką, mokantis nuolatinių mokesnių yra blaivybės platintojas, pasišventęs savo brolių labui; gi blaivininkas, kurs, nors ir galėtų aukoti, bet nenori — yra egojistas, saumelis, tik savo naudos ir kailio žiūrintis. Reikia vesti blaivininkus prie pasiaukojimo, pasišventimo darbų, tuomet ir blaivybės platinimas daug geriau seksis.

Gerb. kun. Saurusaitis sako, kad esą kitokių būdų surinkti pinigų blaivybės platinimui; nebūtinai, gird, narių mokesniai. Čia galėtume visą eilę klausimų pastatyti gerb. kun. Saurusaičiui. Kodel per tiek metų Blaivybės kasoje vis tik apie \$100.00 tebuvo? Kodel blaivininkai nesuaukojo bent keleto tūkstančių dolerių? Kodel ligšiol taip mažai nuveikta? Kodel "Tautos Rytas" mažai turėjo skaitytojų? Kodel jis sustojė ejęs? Bene tik todėl, kad nebuvo nuolatinių narių mokesnių, kad centrai negalima išlaikyti bent vieno apmokamo raštininko, iš kurio galėtume reikalauti, kad darbas būtų padarytas, kad kuopos būtų gaivinamos, o ne marionamos, kad laikraštis išeityt regulieriškai ir kad pasiektų kiekvieną narį.

Atsimetę Chicagoje kuopa, kad nenorėjo mokėti į centrą 20 centų metams? Lai sau sveikta keliauja savo keliais. Ta kuopa matyt, dar nepriaugo prie bendro, organizuoto darbo. Geriau mažiau turėkime blaivininkų, bet tikrų, tvirtų, ne šiaudinių. Bet kada visame veiksime bus daugiau tvarkos ir gyvybės, tada beabejo ir narių skaičius ims greičiau augti, negu tai buvo ligšiol.

Labai bijome, kad tuo savo raštu neįžeistume gerb. kun. Saurusaičio. Pripažįstame jam didžiausius nuopelnus platinimo blaivybės tarpe Amerikos lietuvių. Labai jį gerbiame ir jo darbus užjaučiame. Tik vis delto turime aiškiai pasakyti, jog šiame klausime, mūsų nuomone, jisai klysta.

II. 10:00 val. iš ryto: Lenktynės 7 mylių toľumo, tai yra nuo Wilkes-Barre iki Valley View Park. Dovanos — pirmutiniai trys gaus auksinius puodukus, sekanti lygi dešimt medalius — auksinius, sidabrinus ir metalinius. Pirmutinis gaus puoduką.

III. 11:00 val. iš ryto: Base Ball lošimas iš Lietuvos lygos. IV. 12:00 val. Petrauka. V. 12:30 val. po pietų: (a) Lenktynės 3 mylių toľumo parke, dovanos — medaliai; (b) lenktynės 100 mastų, — vyrų; (c) lenktynės 100 mastų merginų. Dovana atsiųžymėjusioms.

VI. 2:00 p. m. (a) metimas 16 svarų; (b) nušokimas išbėgėjus ir nuo vietos. VII. Virvės traukimas 3:00 p. p.

Katrie bus drūčiai gaus medalius, katrie pralaimės gaus bakšą cigarų. VIII. 4:00 v. p. p. Pugilistų muštynės tarpe Leonardo Pekuno ir Jack Holand ir ristybės tarpe Kundroto iš Brooklyn ir Smadžiūno iš George Town.

IX. 5:00 p. p. Didelės prakalbos, kalbės iš lietuvių St. Šimkus, J. S. Lopato advokatai ir kun. Paukštys anglų kalboje, anglai kalbėjojai: John J. Casey kongresmanas ir Frank Sleredey District Attorney. Taip-gi ir daugiau kalbės, kurie čia nepažymėti.

X. 7:00 v. v. koncertas, koncerte dalyvaus keturių miestų suvienyti chorai tai yra iš Seranton, Pittston, Kingston ir Wilkes-Barre. Chorams vadovaus St. Šimkus.

XI. Nuo 2:00 po pietų ligi 5:00 v. lietuviški-tautiški šokiai. 11:00 valandą dienos užbaiga.

Visos dienos pelnas eis į T. Fondą, iš ten bus pasiųsta nukentėjusiai Lietuvai, atskaita bus paskelbta per laikraščius.

Sitą dieną rengia šios draugijos: Šv. Vincento B. D. iš Seranton, L. Y. V. D. iš Pittston, L. Vyčių kuopa iš Kingston, L. Vyčių ir Blaivininkų dr. iš Wilkes-Barre, Pa.

Nuoširdžiai visus kviečia atsilankyti L. Dienos Komitetas.

P. S. Važiuojanti lietuviai ant šios iškilmingos dienos malonėkite praleisti laiką blaivybei, neprisivežkite svaigalų, pasirodykite, kad esame lietuviai ir atjaučiame Tėvynės dangus. Tad pašveskime kuo daugiausiai aukų tą dieną. Pasirodykite svetimtaučių akys, kad esame dori.

Taip-gi patartina atsilankiusiems apsižiūrėti apie save ir apie savo kišenius, nes kuomet žmogus interesuojasi kitų dalyku, užmiršta apie save, tuom laikų kokis žulikas apvagia ir tokius žulikus sugaudo paduokite komitetui.

Taip-gi persergiu gerbiama lietuvių, kurie pereitais metais buvo apgauti su paveikslais, taip, kad davė kokiam tai fotografui traukti paveikslus ir užmokėjo, o paveikslų tuo jų nesulaukė ir buvo užmėtinėjim ant kitų fotografų. Šiais metais paveikslus trauks komiteto nariai, kuriais galite užsitikėti.

Laukiame visų lietuvių atsilankant. Liekame su gilia pagarba L. Dienos komit. rep. P. A. Černiauskas.

Tik dvi dienos.

Tik dvi dienos beliko iki Seimo. Dar trūksta keleto narių iki tūkstančio. Nenusiminkime, nenuleiskime rankų. Į dvi dienas daug ką galima nuveikti. Uolūs veikėjai nepraleis šių dviejų dienų. Jie neis pas savo draugus, kurie nori tapti nariais šios organizacijos. Jie prirašys juos ir aplikacijos prišys per delegatus. Taip darys nevienas. Tėdaros kuodidesnis skaičius. Daug raginimo L. D. S. nariams nereikia. Būtinai turime turėti 1.000 narių. Jonas J. Ramanauskas. Sekretorius

Trečioji Lietuvių Diena.

(4 d. liepos 1916 met.)
Programas.
I. 9:30 val. iš ryto, gedulingos mišios už kritusius karėje su pamokslu. Mišias laikys kun. Paukštys.

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

NORWOOD, MASS

Vyčių susirinkimas.

Nedėlioje liepos 2 d. L. Vyčių 27 kuopos laikys mėnesinį susirinkimą šv. Jurgio svetainėje. Prasiūdes 8 val. vakare tuojaus po mišparų. Taigi gerbiameji vyčiai ir vytes kiekvienas atsilankykite ant susirinkimo, nes daug dalykų turime apsvarstyti. Kiekvienas narys ir narė turi būtinai užsimokėti savo mėnesines duokles, nes labai yra reikalingos kuogreičiausio pasiūstį į Centrą. Jau yra partrauktos konstitucijos, per šį susirinkimą kiekvienas turės atsiminti savo konstitucijas, kaina 10c.

P. Kučinskas kp. rašt.

BROOKLYN, N. Y.

Naudingos prakalbos.

Birželio 26 d. Apreiškimo P. šv. parapijinė salė atsibuvo prakalbos, kurias buvo surengęs 41 vyčių kuopa. Kun. J. Petkus atidarė vakarą. Visu pirmusia sudainavo duetas iš p-lės S. Urbonutės ir p-lės M. Litviniūtės. Padainavo gražiai. Po to kalbėjo p. K. Pakštas, svečias iš Chicago. Dailiai nukalbėjo apie Vyčių organizaciją. Matėsi, jog žmonėms tiko jo kalba.

Zmonių buvo prisirinkus pilna salė. Programą užbaigė vietinis choras, vedamas p. A. Aleksandravičiaus. Dainavo "Eim per dvarelį" ir "Vyčių himną."

J. Adomaitis.

BROOKLYN, N. Y.

Šis miestas, kaip jau daugeliu yra žinoma, pusėtinai tirstai apgyventas lietuviais. Jame randasi tarp 20 ir 30 tūkstančių lietuvių ir skaitlius jų tikėtai Chicagoj gal didesnis su jos Stock Yardsais.

Tarp tokio didelio skaitliaus žmonių gyvenimas yra įvairus ir margas. Tarp jų yra turtingų ir biednų, mokytojų ir nemokytų, dorų ir ištvirkusių. Čia yra visokių draugijų ir organizacijų su įvairiais tikslais. Palikus šalį visas katalikiškas organizacijas, išsvietiški tai kriaučių unija, pagal mano supratimą, lošia svarbiausią rolę šio miesto lietuvių gyvenime. Ji gyvuoja jau nuo senų laikų ir daug kuo gero atnešė lietuviams.

Reikia pasakyti, kad žmonės suprantą unijos reikalingumą ir tą naudą, kurią neša ji žmonėms, tik labai gaila, kad žmonės nesirūpina pastatyti uniją ant gero kelio. Kaip visur, taip ir čia unijos gerumas ar blogumas priklauso nuo jos vadovų. Jeigu vadovai geri, tai ir organizacija gera ir joji viešpatauja tvarka — priešingai viskas būna pakrikę.

Pažiūrėkime ar mūsų unijos yra kas taisytino iš to atžvilgio. Nežinia, del kokios priežasties, žmonės išsirenka sau vadovus, kurie ne iš visų atžvilgių tinka į savo vietą. Svarbiausią rolę pas kriaučius lošia delegatas, kurį renka ant metų laiko ir jam apmoka vidutinę algą. Geras žmogus šioj vietoj galėtų atnešti daug naudos žmonėms, tai į tokią vietą reikia ypač gerą žmogų rinkti.

Pažiūrėkime, broliai darbininkai, kaip ir kas buvo renkami delegatai ligšiol. Daugiausiai rinkome veidmainius ir melagius, kurie moka daug pašnekėti ir tt. Prie rinkimų buvo vartojama taip-gi alus ir degtinė. Todėl geram ir sąžiningam žmogui labai sunku patekti ir del tos priežasties daugelis dorų žmonių nepriima net ir kandidaturos. Bet taip visados negali tęsties, tai negalimas daiktas, kad dalykų stovis nepersikeistų? Pažvelgkim į dabartinį delegatą. Tas žmogus prieš

rinkimus, tai kaip lapė prieš visus laišos, stengias nuduoti geru, atrodo iš šalies tikru aniolu, tik su vuodega. Bet po rinkimų, jis iš tikinčiųjų žmonių tyčiojasi, visus ant juoko laiko. Jis tyčiojasi iš mūsų tikėjimo, visokiais žodžiais plūsta šv. sakramentus ir tt. Jis vartoja tokius žodžius prieš tikėjimą, kurių negalima garsinti spaudoje. Tą visi žinome. Ir ar gali tas ilgiau tęsties? Ne ir ne. Mes nors vieną sykį turime priieiti prie supratimo ir atėjus rinkimams turime balsuoti už padorų žmogų, gerbiantį tikybą. Mes turime daryti viską, kad tokie plūdikai mumis nevaldytų ir iš mūsų jausmų nesitętytų. Todėl, rinkimams artinanties, mes turime pagalvoti už ką turime balsuoti. Ar-gi iš tokio didelio kriaučių skaitliaus jau mes nesurasime atsakančio žmogaus? Taip, žmonių yra ir net labai gerų, tik kasžin kodėl jų nerenkame? Reikia tikėties, kad šie rinkimai parodys visai kitokį rezultatą ir bliuznytoji vietos jau nebus.

Kriaučius.

BROOKLYN, N. Y.

Papildymas. "Darbininko" No. 73 buvo kaslink T. F. 13 skyriaus surinktų aukų per blankas. Del kokios ten priežasties praleista, jog surinkta O. Bendaravičiaus nuo V. Kulbokių \$1.75c., nuo M. Dolinkevičiaus 50c.

K. D.

NEWARK, N. J.

Po parodos.

Kaip jau seniau buvo rašyta apie Newarko lietuvių parodą, tai jau toji iškilinė praėjo; ir vienu žodžiu sakant nusisekė. Prie prisiirengimo parodotulos ypatos daug truso yra padėję. Tarpe jų galima paminėti J. Kalikauskas, V. Ambrozevičius, kurs per ilgus metus vietos lietuvių bendrame darbe jau visai kaip ir buvo nustojęs veikti, dabar labai daug pasidarbo parodoje. Mikolas Truska, kurs daugiausia veikė susižinojime su miestoparodos komitetu "Committee gone Hundred". K. Vaškevičius, kaipo pirmininkas draugijų atstovų susirinkimose taip-gi energingai darbovosi.

Parodos programos sutvarkyme darbovosi šie: J. Kraikauskas pirm., S. Pranis rašt. Nariai J. Daukšys, V. Vaškevičius, A. Brazauskas, Petr. Radzevičienė, Ona Areliunienė, P. Motulis, V. Ambrozevičius, K. Kasaitis. Vaikų prirengime prie parodos darbovosi p. Čermelienė ir J. Nevulis vietiniai.

Harrison'e ir Kearny tą patį darbą su valkais atliko p. Baršauskas ir p-lė Ag. Šalaševičiūtė, kuriai kuodaugiausia garbės pripuola už gražų sutvarkymą vaikučių skyriaus, o ji pati buvo apsiurdžius kaip Columbia.

Taipgi labai turi būt newarkiečiai dėkingi visoms Harrison'o ir Kearny kaip moterų taip ir vyrų dr-joms už jų nuosirdų dalyvavimą parodoj; nes tai jis pridavė kuodaugiausia vilties prie nusisekimo šios parodos.

Negalima nepaminti nei Birutės — p. K. Juodkojenės, kuri puošė mūsų parodą, jodama ant balto žirgo, o čia geltonos kasos nusileidusios net pusiau arklio šonų, ir rūtų vainikas ant galvos darė didelį išpuką į žiūrėtojus, nes daug jai net rankoms plojo. P. Pr. Petrolionis, taipgi iš Harrison'o atliko gerai savo uždutį kaipo Maršalka raitas.

Sugrįžus prie Newarko reikia pirmą garbę parodoje pripažinti moterų dr-joms šv. Uršulės ir šv. Ražančiaus, kurių sumanymu ir pastangomis buvo pasirūpinta uniformos; t.y. aprėdai susidėjo vien iš dviejų

spalvų mėlyno ir balto, bei su kepurėmis viršus baltas mėlinu galionu. Viso moterų parodoj dalyvavo be giesmininkių 300 suvirš.

Antrą tokį pat papuošimą darė chorai; visi vaikinai baltoms kelnėms juodais švarkais, baltoms kepurėms ir su mėlynais galionais. Merginos su mėlinais sijonais, baltais žiuršteliais, juodais aksomo kikiškais, vienplaukės ir po baltą rožę užsikisę kasose.

Dargi vėl kitas moterų nuopelnas tai papuošimas dviejų puikių vežimų (floats) kuriuose važiavo mažesnieji negalinti eiti taip toli, viename vaikučiai kitame mergaitės; ir pačios motinos ant to lėšas pašeš.

Reikia nepamiršti nei mūsų tūlių biznierių, kaip: J. Kraliausko, M. Žiugždos ir J. Jotautą, kurie davė savo arklus del parodos be užmokėsio. Taipgi tulas amerikonas du ilgiausiu vežimu taipgi veltui.

Bet didžioji dalis mūsų biznierių t.y. smuklininkai, nieko prie rengimo parodos neprisdėjo.

Iš vietinių dr-jų parodoj te dalyvavo vien katalikiškos, mat taip save vadinamos "tautiškos" papuošė į cičilikų nagelius ir amie joms parodė, kad cičilikai jokios tautos nepripažįsta, ir jų tuzinas valdo visas tautiškas dr-jas.

Štai čia ir keičija taip vadinamiems mūsų tautininkams.

Nedalyvavo parodoje šios vietinės po socialistų jungu ešančios dr-jos: Palangos Juzės, Lietuvių Neprigulmingas Polit. Kliubas, Laisvės Dr-jas, Vytauto Didž. Lietuvos Kunigaikščio, Sietino choras, L. S. S., na ir Lietuvių Jaunomėnės Katalikų Kliubas, kurs nesena "jungą" numetė ir dar Lietuvos Dukterų!

Vijurkas.

WATERBURY, CONN.

Birželio 25 d. 7 val. vak. atsiuvo šv. Juozapo naujojo parapijos svetainėje iškilmingas vakaras, kuris buvo su rengtas prie užbaigimo mokslo metų.

Vakaras buvo labai įvairus ir įdomus, kad tokie jaunučiai aktorai tokias sunkias roles taip gražiai atlieka. Kiekvienas daug pasimokinančio patyrė ir pasidžiaugė iš tokių jaunučių aktorių. Tai pribrendę vaisiai mūsų parapijinės mokyklos. Čia ne vieną laisvamani užgėdina ypatingai savo aiškia prigimta lietuviška kalba.

Vakarą prirengė vietinis vargoninkas J. V. Kovas ir vienuolės mokytojos, nes vakaras persitardė dvejose kalbose lietuviškoje ir keletas dalykų angliškoje.

Vakaras prasidėjo šitokioje tvarkoje. Vietinis gerb. klebonas kun. P. Saurusaitis atidarė vakarą. Paskui jau pasirodė apie 30 vidutinio ugio mergaičių, kurios svečių pasveikinimo dainą sudainavo ir "Vilija." Toliau vienas balgusis (drauge ir Vytis) Antanas Dulskis prakalbėjo perbėgdamas savo mokslo dienas ir dėkavojo vietinės mokyklos auklėtojams ir mokytojams ypač už paskatinimą prie tautiškos dvasios, prie doros kelio, prie augsčių minčių ir prie Dievo meilės. Po tam 70 suviršum mergaičių nesenesnių, kaip 6 metų labai gražiai padainavo ir parodė keletą juokingų išpuzdžių. Panašiai. Kaip kelia ryte, kaip melodiškai, kaip eina į mokyklą etc. Paskui buvo (deklemacija). "Sugrįžta į savo vežes." (Baletas) "Po Saulės įtekme." (Melodeklemacija) "Su Dievu visur." (Vaizdelis iš gyvenimo Kristaus) Šventa Seimyna Egipte. Deklemacija "Du keliai gyvenimo." Vaizdelis Šventa Seimyna pas šv. Joną Krikšt. svečiuose. Deklemacija "Ištrėmimas iš Akadijos." Vaizdelis šv. Seimyna Nazarete. Melodeklemacija "Meilė, Tikyba, Viltis." Vaizdelis Jėzus tarp Doktorų bažnyčioje. "Gyvenimo žemyn puolimas." (Baletas) "Katai-

tės." Ir ant galo atsisveikinimo žodį pasakė mokinė Ona Bendleriūtė.

Į vakarą atsilankė svečių ir įžymiesnių asmenų, kuriem labai patiko šio vakaro programa. Baigiant vakarą buvo suteikta diplomai ir dovanos per vietinį kleboną kun. P. Saurusaitį. Šie mokiniai gavo: O. Bendleriūtė, El. Lukoševičiūtė, M. Miliūtė, A. Dulskis, S. Savičkas, J. Steins, J. Adomaitis, P. Skridla ir J. Panulaitis. Dovanas gavo ir kitų skyrių arba žemesniųjų klasių mokiniai, kurie gerai mokinosi.

Viso vakaro nauda buvo skiriama vietinei šv. Juozapo mokyklai.

Plaktukas.

MONTELLO, MASS.

Bus žaidimo diena.

Rugsėjo 6 (Labor Day) čia įvyks L. Vyčių 1 kuopos didi iškilmė. Atsibus III metinė žaidimo Diena.

Bus susirėmimas Worcesterio su Brocktono baseballininkais.

Prie to dar norima perstatyti lošimą mergaičių baseballininkų, nes šiame miestelyje randasi jų kuopa. Jei kur kitur rastūsi merginų baseballininkų ratelis ir norėtū žaisti tą dieną su Montellietėms, lai praneša rengimo komitetui M. Kubilini 163 Ames St., Montello, Mass.

Dar bus ir visokių lenktynių, kaip tai 100 mastų ir 2 mylių. Šiuose žaidimuose gali dalyvauti visi lietuviai neįskiriant ar jie būtų Vyčiai ar ne.

Daugiau bus paskelbta vėliau.

J. J. R.

CAMBRIDGE, MASS.

Baseballininkų balius.

L. Vyčių N. A. Baseballininkų Sąjunga rengia didelį iškilmingą balių, kuris atsibus Cambridge'je liepos 22.

Arsistai dalyvaus iš visų Naujosios Anglijos kuopų. Iš Brocktono jau pasižadėjo dalyvauti gerai žinomas juokdarys Povilas (Čali Čepelin) Antanavičia ir adinininkė Magdalena Raipaitė.

Iš Worcesterio atvyks vaikinių kvartetų.

Norwoodo kuopa suloš teatrą. Bus ir iš kitų kuopų. Daugiau bus pranešta vėliau.

Kurie norėtų dalyvauti ar paduoti gerų patarimų, lai kreipiasi pas komitetą F. Rudoką ir Vinčą Degutį 7 Pioneer St., Cambridge, Mass.

J. J. R.

BALTIMORE, MD.

Tag Day atskaita.

Paduodame po kiek katras surinko laike Tag Day, kuri atsiuvo antrą Velykų dieną.

Stukumiūtė \$9,67c., P. Juras 52c., V. Sankautis 3,79, M. Nevedomskis 1,73, J. Gražas 3,03, A. Tamalunas 2,08, V. Genevičius 13,79, Juozas Aleksas 31c., Antanas Maksimavičius 1,44, Jieva Karaliūtė 7,79, V. Žirdeckas 5,73, Pranas Matelis 23c. J. Gabrilevičius 62c. Petras Gužas 30c., Z. Staugpesta 1,47, J. Čepilinskas 2,18, Ona Mikučiūtė 1,50, M. Tamalunaitė 4,50, M. Gabriūtė 52c., Alesė Mačionitė 6,90, A. Neredinskis 1,02, Juozas Neredinckis 1,18, P. Spakančiūtė 39, Pranas Gineikis 1,22, Jonas Aranskas 3,94, V. Parulis 2,34, J. Sakevičius 1,02, Juozas Muzdeika 2,16, J. Vaišniauskas 1,13, Jurgis Zegonis 30c., Jurgis Bulnis 27c., K. Juškevičius 10c., Pr. Dulinskis 1,82, Pranas Luckus 05, Juozas Angaitis 1,70, P. Krikščiūniūtė 9,40, A. Bradunas 8,04, Petronė Karliūtė 6,25, J. Laukaitis 1,86, M. Venškaičiūtė 7,42, Kazys Glodutis 72, M. Lietuvninkienė 4,22, Jaronimas Japša 7,32, Ona Čedkiūtė 8,17, F. Jurgaitis 1,52, B. Abelienė 2,65, Anelė Rumeikiūtė 2,43, P. Lukošaičiūtė 1,21, Ona Sutvietė 3,61, Marė Mandravičiūtė 3,70, E.

Stuskienė 7,40, P. Rinkintė 76, Varonika Gurinskiūtė 2,50, O. Mikniūtė 10,64, Petras Petronis 3,78, P. Daulainiūtė 15,05, V. Gladučiūtė 1,56, Antanas Valinskas 1,17, A. Višniauskas 4,37, Frank Matheia 3,99, V. Mažeikiūtė 7,51, M. Karalius 6,38, Antanas Džinžūta 3,29, M. Milioniūtė 2,43, V. Tamuliunas 2,03, Vincas Matukaitis 1,28, Marė Leksniūtė 5,73, Juozas Matukaitis 2,48, M. Plezdžiūtė 3,52, S. Sakvičiūtė 4,82, Jurgis Vairielis 1,63, Juozas Vaitkevičius 6,53, V. Strauskas 4,45, Selvestras Gazuškas 5,36, V. Čepilinskas 1,63, A. Jakamaitis 3,59, M. Seirusaičiūtė 1,46, Ig. Gurrlickas 2,30, M. Žilinskiūtė 2,16, J. Kazlauskaitė 1,75, A. Šataitienė 2,39, O. Duvidaičiūtė 2,97, A. Tauteris 4,17, J. Žilinskiūtė 1,34, Antanas Sakevičia 1,79, K. Žvinklis 2,57, Jonas Karis 1,15, Petras Juraitis 2,99, Viktorija Aicipraziūtė 2,34, P. Tamušauskiūtė 4,96, P. Stulas 1,82, G. Radzevičius 2,71, A. Nagelaitė 2,93, S. Gužas 4,85, Ona Čišiagiūtė 1,79, V. Miliauskaitė 60, V. Mateikiaičiūtė 2,92, P. Žilinskas 1,45, K. Skabrockas 13,07, J. Bagmija 1,20, A. Sabeckas 1,48, A. Aeiobio-gins 3,91, Vladislovas Medveckis 4,68, Jurgis Sakevičius 14, B. Amiragaitis 5,58, S. Kamušauskiūtė 4,51, Feliksas Ruzgaitis 1,76, Vincas Gabrilevičius 4,22, Kazys Jasumskis 1,84, Jonas Stuoškus 2,49, Jonas Karaliunas 2,91, B. Benešius 3,30, B. Gveblikiūtė 2,98, Marė Aponairy 63, M. Slunskas 4,27, L. Salaičiūtė 4,28, B. Luciūtė 50, J. Dulskis 6,58, Magdė Krakauskiūtė 4,35, Adelė Mankevičiūtė 7,42, A. Raulinaitis 1,20, A. Varnelienė 6,07, Alesė Sidaravičiūtė 3,40, D. Matelainis 2,24, Juozas Butkevičius 4,30, Juozas Bulnis 13,53, M. Bučnis 4,02, A. Bajoriūtė 3,54, V. Gincevičienė 2,01, M. Zuno-riūtė 1,54, V. Galdikas 3,68, M. Sakevičiūtė 58, A. Balinskiūtė 1,53, Alžbieta Palucki-kiūtė 1,34, Domininkas Degu-tis 1,36, M. Kungintė 13,40, J. Arbačauskis 1,95, V. Misu-kevičia 1,21, M. Kašinskis 4,03, Ona Rumeikiūtė 2,86, Alžbieta Valteritė 1,08, Ona Valteritė 25,51, Juozas Jaru-slavičia 4,31, B. Apanavičė 75, J. Baliunas 96, Antanas Mandravickis 18, J. Greberis 5,96, Kazys Bugnas 4,42, M. Žilinskiūtė 1,54, E. Benešius 3,28, O. Višinskiūtė 2,67, Jurgis Jurgaitis 2,10, A. Musteikiūtė 89, A. Graauskiūtė 12,83, L. Salaičiūtė 48, V. Gedraitis 9,28, Margarita Strauskiūtė 62, M. Sabiskienė 6,95, Varonika Gužas 6,29, Dominikas Japša 8,47, P. Bulu-čiūtė 3,58, Ona Čičirgiūtė 4,22, J. Česionis 2,29, J. Petkus 6,49, Jonas Reikus 1,77, E. Pe-trauskienė 2,20, Adelė Gelgo-čiūtė 3,82, Juozas Petrauskas 8,08, Martinas Kvederas 3,49, A. Bernotaitis 2,90, M. Zutviniūtė 6,80, Jurgis Amilevičia 1,05, M. Smeškiūtė 43, M. Dulinskiūtė 1,72, Vladislovas Pilinkevičia 3,44, V. Mickelioniūtė 2,81, Marė Skusiūtė 3,61, Agnieška Siskauskiūtė 2,93, E. Mikutiėnė 5,19, A. Kazlauskaitė 5,08, A. Paulauskiūtė 4,46, Petras Jančius 7,76, V. Dumkies 10,56, Marė Jandė-giūtė 8,65, P. Vaitkevičiūtė 4,44, Kazys Keidošius 6,08, N. Lucinauskaitė 8,00, Vladislovas Stinkevičius 7,18,

Iš viso \$696,47.

Dar ne visos kortos pribuvo, tai nežinia kiek da priguli pinigų Tautos Fondui.

C. & P. Telephone St. Paul 5347

GRABININKAS

IR

BALZAMUOTOJAS.

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdėstęs egzaminus. Siunčiu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabunu iš kitų miestų.

Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.

Ofisai:

JONAS GREBLIAUSKAS,

500 So. Paca Street,

Baltimore, M. D.

DR. SPRINGER

DENTISTAS,
49 Chabers St.,
West End
364 Harison Ave
S. E. Boston

Pranešimas.

Tuojaus reikalingas vargonininkas, kurs apsiimtų ir pakristijonauti. Darbo čia visai nedang! Apie sąlygas, meldžiu kreiptis sekančiu ant-rašu:

Rev. Magnus J. Kazėnas,
318 Fifth St.
Donora, Pa.

2. DARBININKO DOVANĖ.

LĖ DARBININKAMS.

Parašė F. V.

Gražesnės dovanėlės mūsų darbininkai ir negali susilaukti. Tai tikras darbininkų turtas, nes jų gyvenimas šioje knygutėje iš visų atžvilgių nušviestas.

32 pusl.....5.

VIENAS IS DIDZIAUSIU

IR LINKSMIAUSIU

Pikniku!

Kurį rengia Draugystė šv.

Jurgio, K. Bus nedėlioje 2 d.

liepos 1916 m. ant Forest, Park,

Bridgeport, Conn.

Prasidės 1 val. po pietų ir trauksis iki vėlumos.

Įžanga visiems tik 15c.

Gerbiamieji: — Kviečiame kaip vietinius taip ir tolimesnių miestelių lietuvius ir lietuvaiteis, atsilankyti ant šio puikaus pasilinksminimo.

Kviečia D. šv. J. K.

KOMITETAS.

Darbininkų Iškilmės

Lietuvių Darbininkų Sąjungos 1-jo Seimo vakarai.

Rengia So. Bostono 1-ji kuopa.

1-mas vakaras

Liepos 3 d., 1916 m.

Sv. Petro Lietuvių bažnytinėje svetainėje

W. 5-th Street, So. Boston, Mass.

L. D. S. 1-mos kuopos "Visi Geri" artistai suloš

TRIJŲ AKTŲ SCENIŠKĄ VAIZDĖLĮ.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Įžanga visiems labai pigi, nes tik 50, 25 ir 15c.

šv. Petro parapijos choras palinksmins delegatus ir svečius puikiomis dainomis. Be to bus gražių deklemacijų, monologų ir kitokių įvairumų.

2-ras vakaras. Liepos 4 d., 1916 m.

Švento Petro Liet. bažnytinėje svetainėje

West 5-th Street,

South Boston, Mass.

Delegatų ir svečių pagerbimui

Vakarienė.

Laike vakarienės bus dainų, deklemacijų ir gražių prakalbėlių. Delegatams vakarienė veltui, svečiams reikės primokėti 50c.

Vakarienėje dalyvauti kviečiama kuodaugiausiai So. Bostono ir apielinkių lietuvių ir lietuvačių.

Pradžia 8 val. vakare.

Nuoširdžiai visus kviečia L. D. S. 1-jo Seimo RENGIMO KOMISIJA.

AR NORI BUTI GRAŽUS?

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kuri išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai aptiekoriai pripažįsta geriausia.

Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyrą ir skaisėiu. Mostis išima visokius spuogus ir dėmes (plėtms) saulės nuodegimus ir lašus. Kaina dėžutės \$1.00.

Merginoms, kurios nori būti raudonos, mes turime prie tos mosties pritaikytą odos pudrą; vakare reik ištepti moste veidą, o ryte patrint su mūsų pudru, veidas palieka skaisčiai baltas-raudonas. Tas pritinka ir vyrams. 50c. ir \$1.00.

Odos Muilas tikrai išgydo spuogus. Jeigu jie nepaeina nuo sunkios ligos. Kaina 25c.

Jeigu jūs kvapas dvokia, mazgokite dantis kasdien su miltu. Dantįs palieka balti ir kva. Pinigus galite siųsti money orderiu ar 2-centinėmis stampomis.

J. RIMKUS,
Box 36, --- Holbrook, Mass.

(70-83.)

Julijona Makalaušienė ieško savo vyro Antano. Pardaviau tą saliuoną, kurį laikėme ant 572 Polk st. Dabar mano adr.: 1916 New York ave., Newark, N. J.

PARSIDUODA lietuviška duonos kepykla (Bakery) lietuvių, lenkų ir kitų svetimtųjų apgyventoje vietoje. Viršum 300 kostumerių. Viskas intaisyta kas reikalinga kepyklai. Biznis gerai išdirbtas. Parsiduoda pigiai. Platesnių žinių reikalaukite iš savininkų šiuo adresu:

Lithuanian Bakery Co
2413 Q St.
So. Omaha, Nebraska.

Svarbus pranešimas.

"Darbininko" knygyne šiomis dienomis gavome daugybę įvairių knygų.

Agentams duodame gerą nuosimtį.

Siųskite užsakymus:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

PRANEŠIMAS.

Pabėgėliams jau galima pinigai siųsti į šias vietas:

Petrograd, Moscow — Moskva Archangelsk ir Voronež.

Pinigai pasiunčiami komercijos bankų čekiais (pervod). Apie prekes, aplikacijų ir kitų informacijų kreipkitės laiškais

G. J. Bartašius

233 Broadway,

So. Boston, Mass.

Pirma Pirkimo

Apsižiurėkite.

Iš mūsų Pirmutinės ir Didžiausios Lietuviškos "Real Estate" Agentūros Boston'e ir visame New England'e.

Dykai visiems del apžiurėjimo

10,000 Plečių-Lotų. 5,000 Namų.

500 Ukių-Farmų.

Daugiausiai namų turime ant pardavimo So. Boston'e, Dorchester'je, Cambridge, Brighton'e ir visoj apielinkėj New England'o.

Mūsų offise galima pirkti namus pigiau, negu nuo kitų Agentų ir pigiau, negu nuo paties savininko, nes mūsų agentai yra atsakanti ir ŽINO, KAIPI NULYGTI PREKES NAMŲ nuo paties savininko, kuris nori parduoti namus.

Mes gvarantuojame pirkimą, jog bus atsakančiai ir niekas neprisikabins, ir neatsiras giminių, jokių takų, arba kitokių priekabių po pirkimo, taip-gi, visada padarome išlygas atsakančiai ir surandame bankų paskolas del pirkimo namo, ir jeigu turite \$50.00 arba daugiau, visada pas mus galima gauti pirkti namą, toj vietoj, kur tamistom patinka, nes pas mus YRA IŠ KO PASIRINKTI.

Dabar yra Pigių ir gerų Kambarių ant parandavimo.

Taip-gi apdraudžiamė (inšūriname) Namus, Forničius, Krautuves, Automobilius, Vežimus su Arkliu, Sveikatą ir Gyvastį ir nuo Sužeidimo, į Didžiausias Kompanijas Amerikoje.

LITHUANIAN AGENCY.

A. Ivaškevicz, Savininkas.

315 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. S. Boston 605.

Dėdės Jackaus kampilis.

TELEGRAMA.

Pašėnavotas cecilikų karaliau!.. Mes savo suvažiavime, laikytame Plaerelpioj, Pinn. (kur tas jūsu plūripiškas miestas randasi? **Dėdė Jackus**) vienbalsiai nutarėm Tave statyt už kandidatą i Merikos prezidentus nuo "cecilikų jungo" ir nuo šošelst pareijos. Tai-gi jei Tu stosi i kandidatus ant prezidento, tai duok greit atsakymą.

Atmink! jeigu nenorėsi būti prezidentu, tai mes Tave ir nuo monarchijos sosto nuversime, o ant to sosto pasodinsime "kuniga" Dėdą.

"Cecilikų Jungo" Sekretorius.

KABLEGRAMAS DĖDĖS JACKAUS "CECILIKŲ JUNGUL."

Pašmeravoti cecilikai: — Jūs savo suvažiavime Plūripadelpihioj galėjote i Merikos prezidentus rinkti Vabalus, Mockus, Kliocokus, Plumpius ir Striukavodegius, bet ne Dėdę Jackų, kuris yra ne vienos Amerikos lietuviškų cecilikų karaliū, bet viso cecilikiško pasaulio. "Cecilikų Jungą" atstovauja tik pusė tuzino raudonakiazių, o kur dar 3 kapos?

Ne jūs mane ant sosto užmūfinate, ne jums ir sumūfinti. Su kunigu Dėda galite daryti kaip jums tinka, tik atminkite, kad jis turi gana ilgą kančiuką penkiais cecilikiškais galais. Jums jį sodinant ant sosto tie penki galai gali pavirsti ant jūsu nugaros penkiais rumbais. Lukaut!

Gi jei norite Dėdę Jackų pagerbti, tai ne i Amerikos prezidentus skirkite, bet i viso pasaulio cecilikų žemiškojo rojus general-gubernatorius. Gudbai!

Dėdė Jackus.

POETIŠKA SRIUBA.

Gerbiamas Dėde Jackau: — Labai man patinka Jūsų kampilis (o kam jis nepatinka? **Dėdė Jackus**) taigi paraitinau Jums poezijos (aėiū, aėiū, pumpureli! **Dėdė Jackus**) Aš čituodamas gazietas dainuoju (o mano storoji Jackuėvėnė tai net ožio balsu bliauja, kaip i gazietą palukina. Sako, visi cecilikai baigia i pisorius išvirsti. **Dėdė Jackus**) taigi ir tavo kampilin manau padainuoti (veri fain! Kad išeitų gražiau, gali cecilikiškon armonikon indainuoti. Greičiau cecilikai savo psalmes išmoks. **Dėdė Jackus**) O gal tu neliūbinsi? (Kodel ne! Tik dainuodamas nevalgyk čėsnakų, nes tuomet tai būtų skandalas; visi cecilikai gali čiaudymo ligą susirgti **Dėdė Jackus**).

DAINA.

Senis Dėdė Jackus Virė tirštus kliacukus; Cecilikai paragavę Dainą uždainavo. Net ir Bogač grasas, Ramkus, Mockus klopas Visi šokinėjo Ir Brigitą pamylėjo. Čiaudo, purkščia, cypia, Kojoms džikus trypia; Vienas kitą bado — Pasaulis nusibodo. Šaukia: — tas biarybė! O anas — tai teisybė! — Gelbėk, Dėde Jackau, Mūs didis valdove! Pasiimk savo kliacukus Uždaryk ir puodą. Mockus apie puodą Dažnai suka kuodą; Bogač uosto, laizo, O Ramkiukas net apkvaišo. Visi kojom spardo, Šią gadynę ardo; Cecilizną suka, vėja Ir sugauti nespėja. —Dėde Jackau, karaliune, Cecilikų tu valdane! Uždarykie savo puodą. Cecilikai krato kuodus. Mockus siuva kipšams batus, Bagačėvskis suka dratus; Demokratas ant priekalo Klerikalus visus kalo.

Strošnas gvoltas kilo, Mockui barzda, mat, ap[svylo];
Visi dūdas pučia, Učia, učia učia! e-e-u-čia.
Dėde Jackau, prašom liau[kis,
Užtrenk savo kampo [kliamkas;
Cecilizmas baigia džiūti, Laisva meilė pražūti.
Chicago's Cecilikų Storosta S. Raudonas.

Klausimai.

4. Delko žmonės labiau myli tuos, kurie rankas plauja, bet burnos net neapšluosto?
5. Kodel nuo bažnyčios langų nėra baidomi žvirbliai, i kuriuos žmonės kaip i kokį divną daiktą žiūri?
Už paaiškinimą šių klausimų aš Dėdei Jackui dovanosiu pilną ragą tabako.
Su pilna pagarba
Jonukas.

4. Amerikoje ant burnos išvaizdos niekas nekėrina. Rankos, tai kas kita. Su rankų pagalba ir doleris smarkiau rieda ir viskas kitas prie tavęs skubiau slenka. Su burna biznio nepadarysi. Jei apie liežuvį pamynėtumei, tai vėl būtų kas kita. Liežuvis ir rankos, tai mūsų viso biznio geriausias pamatas. Dacol!
5. O kam tuos žvirblius baidyti! Jei žmonės i pilkus paukštelius nesidairytų, tai galėtų per daug po kaimynų sąžinę pasivažinėti ir taip tuos kaimynus nuzalatyti, kad išėtu tikra vokiečių skalijada. Žvirbliai-gi nesuprasdami žmonių kalbos, jųjų neboja ir linksmi sau gieda. Žvirbliai tikra palaima žmonėms.
Dėdė Jackus.

1. Nusizėminimas — iškeliauo i amžinatvę.
 2. Teisybė — užmigo.
 3. Linksmybė — pasikavojo.
 4. Gailestingumas — nesuranda sau kelio.
 5. Sąžinė — kibo ant sienos ir triuna.
 6. Pasitikėjimas — atbulas vaikščioja.
 7. Paskola — kenčia proto sumišimą.
 8. Apgavystė — agentų ieško.
 9. Dora — prašo duonos.
 10. Rustybė — viešpatauja.
 11. Godulystė — dega.
 12. Kantrybė — viską pakelė.
 13. Skurdas — ima viršų.
 14. Ašaros — atvilgė žemę.
 15. Ligos — išduoda savo vaisių.
- Bemaž tokis dabartinis žmonių ant šios žemės stovis.
J. V. K. s.

- Ir nosis ištyso belaukiant.
- Nepadėjus nēr ko kasti.
- Nesėsi — nepjausi.
- Graži, kaip Raseinių Magdė (pajuokiant)
- Nei mūsų rogės, nei mūsų ratai.
- Mokėjimas valgyt neprašo.
- Visi nori mokėti, bet ne visi mokinties.
- Tėvas peni vaikus žuvimis, o vaikai tėvą šunimis.
- Varną ar prausk ar neprausk vis juoda.
- Už vieną plaktą, du neplaktu.
- Nauja šluota gražiai šluoja.
- Plikas, kaip tilvikas.
- Siulomas tavoras pigus.
- Tik ropes griaušti labai lengva.

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ.

Knygų ir visokių religiškių daiktų.
Kas prisigs 10c. krasos ženkleliais, gaus kataliogą.
Turiu daugybę visokių maldaknygių lietuviškų ir lenkiškų.
P. MIKALAUSKAS,
248 W. Fourth Street,
South Boston, Mass.

LIETUVIAI PAVESKITE DARBUS SAVIEMS.

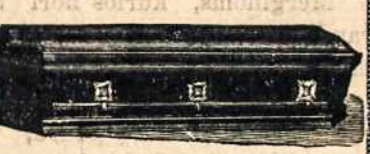
Geriausias Lietuvis siuvėjas. Siuvu vyriškus ir moteriškus drabužius, sulig naujausios mados.
Taisau, prosinu, valau ir dažau senus. Taip-gi kunigams siuvu SIUTONUS ir esu gerai išpraktikavęs tam darbe, kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. Darbą atlieku greitai ir pigiai.
Jeigu kas reikalauja, darbą pasimui ir pristatau tiesiog i namus.
Tel. Charter 2354-4
A. K. MAZALAS
94 JEFFERSON STR.,
HARTFORD, CONN.

Lietuviai apsiginkluokite taip

Nusipirkite savo namus ir už juos randas išsimokėk, tai senatvėj turėsite lailų gyvenimą. Apdrauskite (išsūrinkite) namus ir rakandus (forničius), kad nelaimej atsitikus galėtumėte kitus nusipirkti, apsaugokite dirbtuves ir darbininkus, apsaugokite automobilius, arklius ir vežimus nuo visokių nelaimių.
Aš virš minėtus darbus atlieku kogeriausiai, turiu patsai gerą patyrimą gyvendamas čia Amerikoje per 30 metų. Esu tikrai atsakantis už visokį darbą, turiu State Broker 'nsurance License, esmu Notary Public, Justice of the Peace, Auctioneer ir Agentas, parduodu namus, farmas, lotus. Kviečiu visus lietuvis ir lietuves atsilankyti i mano ofisą.
Michael Coran
366 Broadway,
South Boston, Mass.

W. W. Chizius

Lietuvys Graborius

Jonas Klimas
Kvietkų Išdirbėjas

Vaziuojame ir i kitus miestus nei kiek brangiau nerokudami
310 Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston, 1385-R ir 1642-R

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta)\$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveiksiais (apdaryta) 35c
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2,
Hudson, N. Y.

L.D.S. CENTRO VALDYBOS ANTRASAI:

Organos sekretorius, Jonas Stauškas,

IV. ELZBIETOS DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI HARTFORD, CONN.

Firm. — Teklė Blūžienė, 1214 Broad St.
Vice-pirm. — Paulina Gelažiūtė, 41 Capitol Ave.
Prot. Rašt. — Ona Manikaitė, 234 Park St.
Fin. rašt. — Veronika Smitkiūtė, 4½ Hungerford St.
Iėd. — Felicija Plikunienė, 103 Bond St.
Iėdo glob. — M. Karaliūtė, 24 Woodbridge St.
Maršalka — Elena Valavičiūtė, 23 West St.

ŠV. MIKOLO ARKANIOLIO DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI COLLINSVILLE, ILL.

Pirmininkas: Jonas Kurelaitis, 615 Vandalia Str.,
Vice-pirmininkas: Pranas Stankaitis, 916 Hig Str.,
Prot. raštininkas: Jonas Rudinskas, 600 N. Guernsey St.,
Fin. rašt. — Kažys Kavoliunas, 419 So. Clinton Str.,
Iėdininkas: Mikolas Gudeliauskas, 401 N. Hesperia St.,
Iėdo globėjai: Jonas Norkus, 904 Vandalia St.
Maršalka: Adom. Smuikis, 817 High St.,
Lankytojas ligonių: Vincas Kimutis, 315 N. Centre Sta.

Susirinkimai laikomi kas antrą ketvirtadienį, mokyklos salėje 225 Vandalia St., Collinsville, Ill.

ADRESAI VALDYBOS ŠV. JONO DRAUGIJOS

Cambridge, Mass.
Pirmininkas — A. Vaisiauskas, 14 Moore St.
Firm. pagelbininkas — C. Kavolius, 62 Portland St.
Protokolų raštininkas — K. Galinauskas, 719 Main St.
Finansų raštininkas — J. Smulgis, 545 Main St.
Kasierius — J. Jasinskas 218 Washington St.
Maršalka — J. Lukšis, 220 Washington St.
Kasos globėjai — K. Voveris, A. Sundukas, J. Zilis.

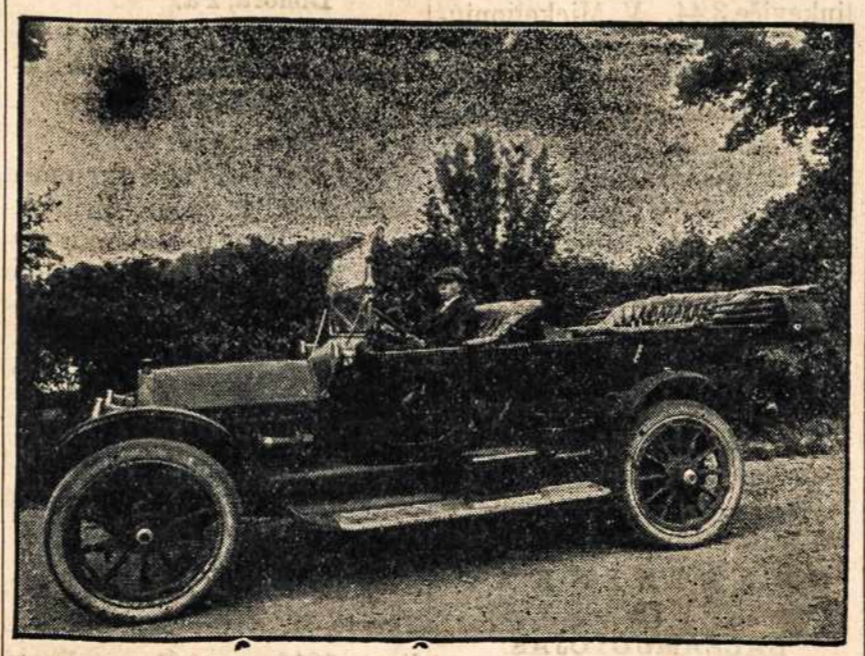
Draugijos kurios turi "Darbininką" už organą.

VALDYBA ŠV. JUOZAPO DR. JOS. SHEBOYGAN, WIS., KURI PAĖME "DARBININKĄ" ORGANU.

Prez. Antanas Skieris, 909 Indiana Ave.
Vice-prez. Juozas Bubnis, 733 Indiana Ave.
Fin. rašt. Juozas Rutkauskas, 1013 Clera Ave.
Prot. rašt. Antanas Brusokas, 1019 Delingham Ave.
Maršalka Juozas Buivyda, 1436 So. 9-th Str.
Kasierius Tamošius Grigaliūnas, 1437 So. 11-th Str.
Kasos globėjai: Petras Gelbūda, Mateušas Kučauskas, 1133 Michigan Ave.

LIETUVIŠKA Kriaučka

Padarom moteriškus drabužius, vasarinius ir žeminius po naujausiai madai.
A. ČEPULIONIS,
273 Fourth St.,
So. Boston, Mass.

ATEIK PAS MANE

kada reikės samdyti automobilių ar karietas del pasivažinėjimų. veselijų, krikštynų ir tt. **KAM EITI KILTUR, KAD GALI GAUTI PAS LIETUVI?** Patarnavju visuose reikaluose, DIENĄ ar NAKTĮ.
K. ŠVAGZDYS,
242½ W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
(Virš "Darbininko" spaustuvės)
Telephone So. Boston 620.

Nebuk be katalikiško laikraščio.

Ar esi susipažinęs su visais lietuvių katalikiškais laikraščiais? Susipažink su visais ir pasirinkęs sau patinkamiausią užsirašyk jį. Jei dar neesi susipažinęs, tai parašyk laišką ir paprašyk, kad atsiųstų pasižiūrėjimui. Visi savaitiniai ir tankiau einantieji laikraščiai siunčiami pasižiūrėjimui dykai.
Niekas neprivalo būti be katalikiško laikraščio. Reikia kiekvienam bent vieną katalikišką laikraštį užsisakyti ir skaityti. Reikia žinoti, kas katalikų visuomenėje veikiama, reikia vis tēmyti gyvenimo bėgi, reikia pažinti katalikiškas įstaigas, organizacijas. Tą pažinsime sekdami katalikišką spaudą.
Tie, kurie neskaity katalikiškų laikraščių lengvai esti visokių atskalnių suklaudinami, tokie įtiki atskalnių žodžiams ir kelia netvarką mūsų katalikiškose organizacijose, dr-jose, kuopose, parapijose ir visokiame veikime. Tai tokie pasidaro trukdytojai naudingų, gerų darbų.
Tokių suklaidintų lietuvių katalikų yra nemažai ir jie daug blėdies pridaro. O tai taip yra, kad jie neskaity katalikiškų laikraščių.
Prie palaikymo katalikiškos spaudos mus ragina popiežiai, vyskupai, kunigai ir visi apšviestūnai. Šiais laikais nepakanka geram katalikui pasiganėdinti atliki nėjimu katalikiškų apeigų. Reikia prisidėti prie katalikiško veikimo, prie katalikiškos spaudos palaikymo ir platinimo.
Būk skaitytoju bent vieno iš sekančių laikraščių:

- "DARBININKAS,"**
Metams tris kartus savaitėje \$3.00, vieną kartą savaitėje \$1.50.
242 W. Broadway, — South Boston, Mass.
- "DRAUGAS"**
(Dienraštis)
Metams \$3.00, Savaitinis Draugas metams \$1.50.
1800 W. 46 St., — Chicago, Ill.
- "SANTAUKA"**
(Savaitraštis)
Metams \$1.00, pusėi metų 65c.
2120 St. Clair Ave., — Cleveland, Ohio.
- "VYTIS"**
(Du kartu mėnesyje)
Metams \$1.50, pusėi metų 75c.
731 W. 18 St. — Chicago, Ill.
- "ISEIVIŲ DRAUGAS"**
(Savaitraštis)
Metams \$2.00, pusmečiui \$1.00.
Mossend, Lanarkshire, Scotland.
- "TIKYBA IR DORA"**
(Du kartu mėnesyje)
Metams 75c.
1631 W. North Ave., — Chicago, Ill.
- "MUZIKA,"**
(Mėnraštis)
Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.
P. O. Box 172, — Brooklyn, N. Y.
- "PAZANGA"**
(Mėnraštis)
Metams \$3.00, pusem. \$1.50, atskiras numeris 25c.
P. O. Box 204, — Girardville, Pa.
- "ŽVAIGZDĖ"**
(Savaitraštis)
Metams \$2.00.
3554 Richmond Street, — Philadelphia, Pa.
- "ŽVIRBLIS"**
(Mėnraštis)
Metams \$1.00, pusmečiui 75c.
Box 576, — Forest City, Pa.
- "EŽYS"**
(Mėnraštis)
213 Station Road, Dykehead, Shotts, Scotland.
- "ŠVIESA"**
(Du kartu mėnesyje)
Metams 50c.
46 Congress Ave., — Waterbury, Conn.
- "TAUTOS RYTAS"**
(Mėnraštis)
Metams 50c.
314 Mahanoy Ave., — Mahanoy City, Pa.
- "MOKSLEIVIS"**
(Mėnraštis)
Metams \$1.00.
P. O. Box 82, — Westfield, Mass.

Julius Prince Bankierius

Išmaino pinigus, parduoda Laivakortes ir geležinkelio tikietus i visas dalis pasaulio. Taip-gi parduoda krautuvėms sklado kainomis deimantus, laikrodžius ir kitus Juvelerijos daiktus.
357 Harrison Ave., Boston, Mass.

Iš po darbininko plunksnos.

Praeitis.

Pasaulyje turtų randasi neišsemiamos galybės ir jų žmonėms pakaktinai užteks amžių amžiams, taip išrodinėja ir tvirtina daugelis mokslinčių ekonomistų ir kitokios rūšies specialistų, ir tai galėjo pastebėti kiekvienas, kas tik turėjo progą plačiau pažvelgti po platų pasaulį ir prisiveiztę gamtos turtais ir jų išnaudojimu technikiems išradimams pritaikimui įvairumams. Žinoma, kad mokslas diena diena vis naujus būdus ir priemones išranda visose mokslo srityse, ir kokias naujienas ir pagerinimus ateitis žmonijai pagamins, to mes šiandien negalime pasakyti ba mūsų vaidentuvė ir fantazija nieko nesupranta apie tai.

Tad persikelkime mintyse į praeitį ir prisiveizkime žmonijos progresui — pažangai, kaip viskas su žmonijos dauginimosi progresavo, gerinosi, tobulinosi ir tvarkėsi, iki galiausiai, pasiekė tokį stovį, kokį mes dabar matome.

Pirmuose amžiuose žmonijos gyvavimo, kaip spėjama, žmonės maitinosi vien grios medžių vaisiais ir uogomis. Toliau žvejysta ir medžioklė palaikė žmonijos veislę. Ir jau tuose seniausiuose žmonijos gyvavimo laikuose susitvėrė pirmutinė — tai yra senų seniausių žmonijos drangija — šeimyna. Ir atsirado bendri reikalai, ir prigimtas naturalis darbo pasidalinimas. Vyras steliavo medžiagą maistui-valgiui ir gynė šeimyną nuo pavojų, o moteriškė auklėjo vaikus ir dalino, skirstė vyro pagamintą maistą šeimos nariams. Trumpiau sakant, vyras užsiėmė šeimos apgynimu ir gaminiu medžiagos maistui, o moteris auklėjimu jaunosios žmonijos gentkartės ir ekonomijos. Ir tai buvo vienas iš teisingiausių darbo pasidalinimų, koks tik kada nors pasaulyje įvyko. Vyras, kaip stipresnis, turėjo darbus sau tinkamus, o moteris, kaip jautresnė, taip pat, ir toks padalinimas ilgus amžius tvėrė pasaulyje ir viskas buvo labai gerai ir tvarkinga.

Ilgainiui žmonės pradėjo auginti bandas, tai yra, pasiekė pirmą kultūros laipsnį. O tolesniai pradėjo užsiiminėti ir žemdirbyste, taip sakant, atsirado ant žemės žmogaus didesnė nuosavybė arba teisingiau, tai šeimos nuosavybė, taupumas ir noras turėti vis daugiau ir daugiau. Žmogus, išdirbęs šmetelį žemės, indėjęs jį savo praktiškai, energiją, mintį — žodžiu sakant, patį save, galėjo tą žemės šmetelį pasisavinti, skaityti savu.

Kaip iš vienos pusės, tai buvo geru dalyku, nes pakėlė darbščiuųjų šeimynų gerbūvį ir palengvino jų pragyvenimą, taip, iš antros pusės, davė progą tinginiams ir godišiams geist ir kesinties prisisavinti svetimą turtą ir daryt artimui skriaudą.

Ir ko tolyn žmonija gyveno, tai vis daugiau atsiradavo nesuapratimų ir užpuolimų su paglemžimu ir prisisavinimu svetimo turto.

Tada jau pradėjo spiesties ir būrius — vieni apsigynimui nuo užpuolimo, o kiti pasekmingesniai užpuolimui, ir iš to prasidėjo karės ir vergija ir moteris pažeminimas, ir užviešpatavimas spėkos ir nedorybės, o teisybės pamynimas. Ir tas kartojosi persikeisdamas į visokias savo laiku pritaikomas valdžios formas ir supratimus net ir iki mūsų dienų. Ir daugiausiai, kaip viešpatavo kumštis, taip ir tebviešpatavauja ir lik mūsų dienų, o teisybė skriaudą kenčia.

KRIKŠČIONIŠKŲ ĮSTATŲ IR CIVILI-ZACIJOS PAMATAS.

Paprotys, teisė ir taisyklė ilgus laikus vartojama arba gyvuodama tubulinasi, stiprėja ir tampa įstatymu, — tai yra faktas, kurio niekas negali užginčyti. Taip ir žmonėms, ilgainiui pasaulyje begyvenant, išsidirbo daugelis visokių supratimų ir sanprotavimų apie teisybę ir apie žmonių visuomenės narių teises ir pareigas, vienų prie kitų. Ir tie visi sanprotavimai ilgą savo gyvenimo ingijo pilietystės teises, nors kartais ir neperdaug teisingi buvo. Tai buvo patrijarchališkos tvarkos tiesos, kurios ir buvę žmonių padavimuose ir persiduodavo iš gentkartės į gentkartę.

Po išvedimo žydų iš Aipto nelaisvės, Moizė parašė įstatymų knygas, kuriose yra inrašyta Dešimts Dievo Prisakymų, arba, kaip paprastai vadinama, dekalogas. Jisai yra pamatu: krikščionijos mokslo, ir pamatu visų krikščioniškų šalių įstatymų ir civilizacijos.

Trumpoje sutraukoje visą mintį tų įstatymų galima išreikšti šiais Viešpaties Kristaus žodžiais: “Mylėsi Viešpatį Dievą užvis labiaus, o artimą savo taip, kaip pats save.”

Kuriose valstijose ir draugijose šio pamato tvirtai laikosi įstatymdavystė, tai ten įstatymai yra geri ir teisingi.

Bet negana turėt gerus įstatymus ir žinot apie juos, bet reikia dar kad visi juos šventai ir pildytų, — tada tik tai bus tvarka ir gerbuvis žmonijos visuomenėje.

O čia tai ir iškyla eikštėn blogoji žmonių prigimties pusė, būtent ta, kad kiekvienas iš įstatymų uoliai savinasi ir pildo tai, kas jam patinka, o stengiasi apeit visai tai, kas jam nepatinka, arba kuomi nors jį varžo. Ir per tai prasiplatino pasaulyje skriaudos viešpatavimas,

išnaudojimas darbininkų, kapitalizmo ir biurokratizmo savaliavimas, kruviniausios karės, moterų ir vaikų išnaudojimas ir t.t. Vienu žodžiu sakant — **Neteisybė.** Ir tame visame kalti ne krikščioniški valstybių įstatymai, bet tų įstatymų nepildymas arba apgavimas, tai yra, neteisingas įstatymų pritaikimas ir panaudojimas savo ypatiškiems tikslams, kad kitus nuskriaudus, ar tai būtų ypatiškuose, luominiuose ar valstybiniuose reikaluose. Todel ir yra visų žmonių narių šventai priderystė stengties kiek tai yra mūsų galėje, prašalinti neteisybę, skriaudą, išnaudojimus, o platinti ir auklėti tiesą ir dorybę. Ir tuomi gerint žmonių padėjimą ir nelemta likima, kurs dabar viešpatuoja, neteisotais santikiais auklėjamas ir pučiamas. Ir duoda žmonių didesniajai daliai: skurdą, vargą, nelaimę dabartyje, o rengia didžiausias ir nelaimingiausias baisiausių katastrofų pervermes aityje, kurios yra neišvengtinios jokiū būdu, jeigu teisybė neims viršų ant skriaudos mūsų visuomenės gyvenimo santikių sutvarkyme, mūsų viešame ir privatiname gyvenime ir mūsų širdyse.

Norėdami gyveniman pasekmingiau įvykinti tiesos principus, tai turime pasistengti gerai pažinti gyvenimą ir tiesą jų apsiereikškimuose ir įvairiose apsiereikšimo formose ir išvaizdose, tada tikta galėsime protingai, rimtai, nuosekliai ir pasekmingai toje srityje pasidaruoti su naudingomis pasekmėmis mūsų triuso, taigi ir pradėsime kožną dalyką apsvarstyti atskirai, kad su jais geriaus susipažinimui ir apsiereikšimui, kad išsidirbtų aiškia ir teisinga apie juos nuomonė ir nuovoka. Tuomi tikslu ir paskirsčiau šią knygelę į ketetą skyrių, tarp kurių tarytumėi kaip ir nėra jokio vienybės sanryšio, bet tas taip tik išrodo, o ištiesu tai visa knygelė aiškina vieną ir tą patį dalyką — **Skriaudą darbininkų**, ir dorus būdus — įrankius ir priemones kovos, kuriais turime pasinaudoti prieš tą skriaudą ir skriaudikus kovodami, jeigu norime neperžengti teisybės rybų ir netapti iš skriaudžiamųjų skriaudikais ir nedorėliais, žeminančiais doro darbininko praklinų vardą.

Skaitydami stengkitės suprasti ką skaitote, supratę persiimti ir pritaikinti praktiškame gyvenime tas žinias, kurias čia rasite, o aš būsiu užganėdintas tokių pasekmių susilaukęs iš savo triuso.

MOTERIS IR VISUOMENĖ.

Kaip-gi garbingas yra vardas **Motina**, o to vardo žmonijoje niekas kitas negali ingyti, kaip tik moteriškė, toji geriausia vyro draugė. Ir čia perdalinimas yra padarytas pačios gamtos, paties Dievo.

Kaip tėvu gal būti vien vyras, taip lygiai motina gal būti vien moteriškė ir palaikymui ant žemės žmonių veislės būtinai abu yra reikalingi ir abu gamtos apripiutu tinkamomis ypatybėmis ir reikalingais gabumais.

Iš senų senovės žmonės buvo visi lygūs, tai yra naudojosi pilna laisve šeimos tvėrdami iš meilės ir nesijautė jos nariai apsunkti iš esą pildyme savo pašaukimo pareigos ir priedermės; kad ir vargiai gyveno, bet buvo laimingi, nes viešpatavo jų tarpe meilė.

Ilgainiui susitvėrė kitokios apystovos, pradėjo vieni kitų turtus pasiglemžti, vieni kitus žudyti ir skriausti ir čia likimo auka tapo moteris, kaip fiziškai silpnės žmonijos visuomenės narė, nes pergalėtojai pasinaudodavo savo spėkos ir pergalės vaisiais ir iš liuosos, mylinčios savo vyrą moteries, per prievartą paversdavo į priverstinos palestuvystės vergę. Žodžiu sakant, atimdavo moteriškės laisvę, garbę, ir sulygindavo su gyvuliu, jei taip galima išsireikšti.

Išsikerėjo palestuvystė ir daugpatystė, o to pasekmėmis buvo aplamas moterų pažeminimas, kurs tęsėsi iki krikščionijos laikų pradžios, o nekrikščioniškose šalyse išdalies tai dar ir iki šios dienos.

Krikščionija iškėlė moterį į jai prigulinčią vietą: sulygino teises moteries su vyro teisėmis, panaikindama daugpatystę ir prileisdama prie dalyvavimo šv. Sakramentuose ir pripžindama net daugelį moterų šventomis ir palaimintomis, ką matome visuose krikščionijos amžiuose, pradendant pačiais pirmaisiais.

F. V.

(Toliaus bus)

Naujas Veikalas

Surengtas Vienam Balsui ir Piano

MEILĖ

Jau išėjo iš spaudos

Muzika A. Aleksandravičiaus.

Žodžiai L. Šilelio.

Kaina 40 centų.

Glima Gauti “Darbininko” knygyne

Pinagai galima siųsti krasos ženkleliais.

“Lietuvių Balsas”

LIETUVIŲ BALSAS rūpinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda švieties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynės nieko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSAS didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvių, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus-ieskojimus, gražina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSAS kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Užsienioose metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkas rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo, petito eilutė po teksto — 10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Lietuvių Balso :: :: adresas: Petrograd, Baskov 29.

Pranešimas.

Šiomis dienomis “Darbininko” knygyne gavome auksuotais kraštais, su kabutėmis ir be kabučių. Parduodame visai pigiai.

MAŽI AUKSO ALTORĖLIAI.

Juodos, minštos, slidžios skūrelės, apvaliais kampais, auksu kvietka, auksuotais kraštais, kryžius ir parašai \$1.10

Juodais, minštais skūros apdarais su kabute, auksuotais kraštais, apvaliais kampais \$1.00

Juodais, minkštais skūrelės apdarais su auksuota kvietka ant viršelio .75

ANIOLAS SARGAS.

Juodais skūros viršeliais, auksuotais kvietkais ir kryželiu, su kabute. Labai paranki knygelė. \$1.00

Juodos slidžios skūros viršeliai, auksuotais kraštais, kvietka ir kryžius, kabutės. Kaina \$1.00.

GILUS ATSIDUKSEJIMAS.

Graži, paranki knygelė lietuviams katalikams visokio amžiaus. Dailiai išmargintais auksuotomis raidėmis, drobės viršeliais raudonais kraštais. Kaina 50c.

VIEŠPATIE PASLIK SU MUMIS.

Juodi kieti viršeliai, auksu kryžius ir pamarginimai. Spaudinta didelėmis raidėmis tinkanti senes- 90 metų Kaina 1.00

Minkštos skūros, juodais apdarais. Spausdinta didelėmis raidėmis, auksuotais kraštais ir kryželiu Kaina \$1.75.

Kiekvienas lietuvis katalikas privalo nusipirkti sau dailią maldų knygelę, kad nuėjus į bažnyčią galėtų garbinti savo Sutvertoją

DABAR GERIAUSIA PROGA.

Jeigu dar neturi nusipirkęs, tai tuojau rašyk į “Darbininko” knygyną išpirkdamas “money orderį” arba krasos ženkleliais.

Taip-gi turime visokių rožančių ir škaplierių. Norėdami nusipirkti, neužmirškite padėti tokią adresą: “DARBININKAS,”

W. Broadway, South Boston, Mass.

Vienintelis Bepartyviškas Laikraštis

AMERIKOS LIETUVIS

Vienintelis lietuviškas bepartiviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi.

Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiaus, \$2.00

Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažiūrėjimo.

Rašyk Adresą toki

“AMERIKOS LIETUVIS”,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PLATINKITE

“Darbininko” leidinius.

“Darbininko” knygyno KATALOGAS

Geros knygos talpina savyje prakilnas mintis, patyrių žmonių praktiškus nurodymus, perserėjimus. Prakilnios minties, gražios sielos, skaisčių jausmų žmonės išlieja savo protą, išmanymą, patyrimą, jausmus ant raštų. Jų raštus skaitydami, draugaujame su tais prakilniais žmonėmis, klausome jų išmintingų pamokinimų, indomių pasakojimų, smagių pajuokavimų.

Taip tai geras knygas skaitydami keliamo savo protą, auklėjame širdį, didiname išmanymą, tobuliname jausmus, platiname vaidentuvę. O tai kiekvienas privalo daryti. Tada kiekvienas taisykitės rinkinių knygų knygynėli.

Spauda, tai yra knygos ir laikraščiai, yra didžiū įrankiu pastoti kelią laisvamanybei, girtuoklybei, ciolizmui, meksikonizui. Tokiu įrankiu kiekvienas aprišarus užsi-sakydamas “Darbininką” ir išsirašinėdamas iš jo knygyno knygas.

“Darbininko” didžiū rūpesniu yra kuodidžiausia paskleisti po plačias minias gerą, naudingą, katalikišką spaudą. “Darbininkas” rūpinasi ne vien spaudos kėlimu, platinimu, bet ir piginimu. Todel “Darbininko” išleistos knygelės pasižymi ne vien geru turiniu, bet ir pigumu.

MUSŲ LAIDOS KNYGOS.

- 1 Imk ir Skaityk. Parašė F. V., P. G. ir F. K. 48 pusl. Aiškiai, gražiai, suprantamai, vaizdingai išdėta girtybės pragaistis, organizacijų nauda ir rekalingumas, gerai išguldta apie geriausias organizacijas, itikinančiai aprašyta apie spaudą 5
- 2 Darbininko Dovanėlė Darbininkams. Parašė F. V. 32 pusl. Talpina auksinių nurodymų, patarimų, perspėjimų kiekvienam darbininkui 5
- 3 Iš po Darbininko Plunksnos. Parašė F. V. 32 pusl. Rinkinys gražių vaizdelių iš darbininkų gyvenimo; tinka pasiskaitymui seniems ir jauniems 5
- 4 Komedijalės. Parašė Uršulė Gurkliutė. 36 pusl. Knygelėje yra: Čigonės atsilankymas, Dvi Kumutės, Dvi Sesutės ir Girtuoklės su Blaivinku. Visi šie veikaleliai pilni gardaus juoko. Kiekvienas noris lengvaus, smagaus pasiskaitymo, turi įgyti šią knygelę. Veikalėliai labai tinka lošimui 10
- 5 Teisybės Vardan. Parašė F. V. ir Uosis. 32 pusl. Toje knygelėje išrodyta, jog viena tėra teisybė ir išdėstyta atskaluno Jono Huss'o herezija 5

KNYGOS KITŲ IŠLEISTUVIŲ GAUNAMOS MUSŲ KNYGYNĖ.

- 6 Metraštis 1916 metams. 438 pusl. Pilnas naudingiausių skaitymų, reikalingiausių informacijų, gražiausių straipsnių, puikiausių paveikslų. Jis bus indomus, geras pasiskaitymui metų metams. Nekuo-met nebus vėlu jį skaityti. Be apdarų 75
- Su apdarais \$1.20
- 7 Žinynas. Žinotini dalykai iš mokslo ir istorijos 392 pusl. \$1.50
- 8 Vaicaičio eilės. 75
- 9 Deklamatorius. Eilių ir monologų rinkinys 50
- 10 Raistas. Parašė Upton Sinclair. Apd. \$1.50
- 11 Pažvelgus atgal. Socijališkas romanas \$1.00
- 12 Pajauta. Istorikas rašinys iš lietuvių 14 šimtmečio gyvenimo. Apd. \$1.25
- 13 Degtinė. Sceniškas veikalelis 10
- 14 Kas Bailys. Sceniškas veikalelis 15
- 15 Katriutė. 15
- 16 Šv. Kazimieras. 20
- 17 Oliveris Twistas. Parašė Chas. Dickens 520 p. \$1.00
- 18 Huckleburry Finnes 75
- 19 Fabiole. Pasakojimas iš gyvenimo pirmų krikščio-nių \$1.00
- 20 Braižnyneliai. Smagus skaitymėliai 45
- 21 Mandagus Vaikelis. Gera vaikams knygelė 5
- 22 Karės metu. Sceniškas veikalas 15
- 23 Blogi kudiokio papročiai 20
- 24 Kokia Autonomija lietuviams reikalinga 10
- 25 Liet. Vyčių Dovanėlė. Kiekvienas vytis tur ją tu-rėti. 10
- 26 Lietuvių Tautos Memorialas. 12 pusl. 10
- 27 Laiškas iš Kelionės po Palestina. 50
- 28 Vilkiu Lizdas 35
- 29 Dukterys Pilipo Kareivio 25
- 30 Surinktos Dainos 35
- 31 Pradžia ir Išpildėjimas Katalikų Tikėjimo \$1.00
- 32 Iš Kelionės po Europą ir Aziją \$2.35
- 33 Gyvenimas V. Jėzaus \$1.00
- 34 Anima Vilis. 75
- 35 Jėzaus Kristaus gyvenimas 75
- 36 Pergventos Valandos 35
- 37 Pelenių Jurgutis 50
- 38 Perspėjimas apie šv. Tikėjimą ypatingai apie Jė-zaus Kristaus Bažnyčią 10
- 39 Naujas Būdas išmokti rašyti 10
- 40 Teisių Vadovas ir Patarėjus \$1.00
- 41 Klaida. Parašė Lazdynų Pelėda. Apsaka iš lie-tuvių gyvenimo “Laisvės Metu.” 520 pusl. \$1.00
- 42 Šatrijos Raganos Apsakalės 25
- 43 Gyvenimo Pamatai. Jų išgyldenta svarbiausieji gyvenimo klausimai 10
- 44 Antanukas. Parašė B. Prusas. 46 pusl. 15
- 45 Mylėk savo artimą. Iš karės francuzų su arabais 131 pusl. 25
- 46 Pirmieji žiedai 10
- 47 Gamtos istorija. Trumpi ir aiškūs pasakojimai a-pie žmones, žvėris, medžius, akmenis 209 pus. 50
- 48 Vyrų Vergija. — Komedija 56 pusl. 20
- 49 Vienolio Disputa. — Komedija 10
- 50 Trumpa Senovės Istorija 14.00
- 51 Zvaigždė. Rytų pasaka 17 pusl. 15
- 52 Katekizmas apie alkoją 5
- 53 Užkrečiamųjų ir limpamųjų ligų būdai ir kova su joms 15
- 54 Tiesos žodis socialistams 10
- 55 Lietuvos Istorija. Parašė Pranas 25
- 56 Meilė. Poema. Parašė M. Gustaitis 15
- 57 Aureolė. Parašė M. Gustaitis 10
- 58 Ar Kristus turėjo brolių ir seserų 5
- 59 Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika. Sutaisė mo-kytojas J. Damijonaitis. Labai suprantamai iš-aiškinta lietuvių kalbos rašyba. Visi rašantieji ko-respondencijas, žinias, straipsnelius privalo pasi-mokyti taisykliško rašymo. To lengviausia pasi-mokysite iš šios gramatikos. 35

“DARBININKAS

242 W. Broadway, So. Boston, Mas

Vietinės žinios.

Tautos Fondo 11-ojo skyr. susirinkimas atsisbuvo 29 d. birželio ketvergo vakare bažnytinėje Šv. Petro svetainėje.

Siame susirinkime mūsų skyrius gavo stambias aukas nuo dviejų panielių. (Prašė pavardžių neskelbti). Viena auکوjo moterišką retėžėlį vertės kelias dešimtis dolerių, kita gi branzalieta ir spilkutė. Visi tie daiktai yra gryno aukso. 11-asis skyr. nutarė tuos daiktus išleisti ant loterijos. Tikietų kaina busi visai maža tik 10c. Tikietų nutarta padaryti 2.000. Pageidaujama, kad tie tikietai, būtų kuogrečiausiai išpirkti. Čia niekam iš to jokio pelno nebus, o tik savo dešimtuku sušelsime nukentėjusius nuo karės ir išbandysime savo giliukį. (Su vienu tikietu galima bus išlaimėti tik vieną daiktą.) Taip pat nutarta atsikreipti į katalikiškas dr. jas, kad jos prisidėtų prie mūsų skyr. Pagal T. Fondo Seimo nutarimą, dr. ja kuri turi 100 narių moka kas met po \$10.00 ir gali rinkti delegatą į T. F. skyr. Jeigu dr. ja yra didelė, tai nuo kitų šimtų narių moka tik po \$5.00.

Pegeidaujama, kad visos katalikiškos dr. jos ir kuopos prisidėtų prie mūsų skyr. ir išvien, bendrai darbuotis ba-daujančių brolių labui.

Paaškiejo, kad po peticojoms parašai yra renkami ir kad darbas eina pirmyn.

Sugryžusieji iš T. Fondo Seimo komisijos nariai išdavė raportą.

Ant. Vaisiauskas užsimokėjo \$1.00 ir patapo skyr. nariu. Pereitai mėnesį per blankas pinigų pribuvo \$121.30. Siame gi susirinkime per blankas pribuvo \$63.07, bet dar ne visi kolektoriai sunėšė blankas.

Visi, tie kolektoriai, kurie dar neatnešė blankų, teiksias tą padaryti trečią ketvergą, 20 d. liepos 8 val. vakare, nes tą vakarą valdyba turės savo posėdį.

Aukų rinkėjų fotografijos jau gatavos, labai gražios. Visiems patartina įsigyti. Jų galima gauti pas fotografą Lužeką, 453 W. B'way.

Skyr. prot. Raštininkas.

Lietuvių Kooperacijos mėnesinis susirinkimas atsisbuvo 3 d. liepos 7:30 val. vakare Lietuvių salėje So. Boston, Mass. Todel visi nariai malonėkite susirinkti, nes turim daug svarbių reikalų, bus apkalbama apie rakandų krautuvės atidarymą.

A. Jonaitis rašt.

PERSERGEJIMAS.

Massachusetts valstija. Sveikatos skyrius. Šiuomi pranešame, jog dovanojimas, mainymas arba pardavinėjimas vaisto vadinamo Lekarstvo na Krvawa Biegunke u doroslych i dzieci, Ulepek Soothing Syrup ir Asthma-cure, pagamintos Dr. J. Chmielnicki, 14 Medford st., Boston, Mass. šiuomi yra užginta.

A. J. McLaughlin, Commissioner of Health.

Didelis Piknikas Rengiamas Lietuvių Ukės Draugijos.

Bus utarninke, 4 d. liepos (july) 1916 m. Prasidės 11 val. ryte ir tęsis iki vėlai naktį. DOWNER LANDING GROVE,

E. WEYMOUTH (QUINCY), MASS.

Specijališki karai išeis 9:30 val. ryte, nuo kampo Broadway ir C St. Vėliaus važiuojantieji nuo Dudley St. Elevatoriaus stoties, tegul ima Quincy sq. karą ir pasiima East Weymouth šekį. Nuo Quincy Sq. imti E. Weymouth karą, kuris eina pro šalį minėto daržo.

Visus širdingai užprašo KOMITETAS.

Gerai perskaityk!!!

APSVARSTYK IR PAGALVOK, o kada persitiksini, kad pas mumis viskas pigiau, kaip jūsu mieste krautuvėse, tada pasiskubink parsitraukti nors vieną sau reikalingą daiktą iš mūsų. Mes nupirkome didelę dangybę visokių tavorų už labai pigią kainą. Dtlto ir jums galime pigiai parduoti. Pamėgink, ir kuomet jums patiks, apie tai pasakyk ir savo pažįstamiems ir draugams. Tegul ir jie nuo mūsų nusipirks, o jums už pasakymą visuomet padėkavos.

ŠTAI MŪSŲ TAVORAI IR PREKĖS.

1. Drukuojama mašinėlė, labai aiškiai drukuoja, lė, galima ją ir į švarko kišenių įsidėti. Labai vi-kiekvienam tinkama, labai stipriai padaryta, nedide-siems naudinga ir paranki. Jos kaina buvo 30 dolerių. O mes parduodame už \$7.50.

Kita didesnė drukuojama mašinėlė, kokia nau-dojama visuose ofisuose. Jos vertė 100 dol., o mes parduodame už \$16.50.

Ir dar viena vardu Number - one \$24.50

Auksinis atramentas. Atrodo labai gražus laiškas tuo atramentu parašytas. Kiekvienas gavęs tuo atramentu parašytą gromatą negali atsidžiaugti, taip kaip jam šimtą dolerių dovanotumei. Bonkutės kaina \$1.00.

Sidabriniai milteliai užpilti ant atramento, blizga, atrodo labai gražiai. Tinkami meilingiems laiškams rašyti — 50c.

3. Geriausios britvos skusties. Nei Anglijos karalius Jurgis neturi geresnių už šitas. Atrodo kaip per saldų pieną plaukia. Labai aštrios. Kaina \$1.50, \$2.50, \$3.50 ir \$4.00. Kiekviena britva gvarantuojama. Jei nebus gera, atsiųsk mums atgal, o mes į tos vietą duosime kitą. Nors dešimtį kartų gali mainyti.

4. Grynos skuros pustai (diržai). Kaip ant jų britvą papustai, tai ji ima barzdą, kaip dalgis žolė. Kaina \$1.00, \$2.00 ir \$3.00.

5. Geriausi galastuvai britvoms ir peiliams galastai \$1.00, \$2.00.

6. Ar girdėjai kuomet apie žiūroną Tai labai puikus daiktas. Nuėjęs teatran, į pikniką arba kur į laukus, prisidėk žiūroną prie akių ir visus toli esančius daiktus pamatysi, nors daiktas, mergina, ar vaikas būtų už 10 mylių tolumoje. Atrodys, kad tai matai prieš save tik už kelių žingsnių. Ir viskas kuoaikšniausiai matoma. Daug džiaugsmo turėsi, kuomet tavęs ištolie niekas nemato, o tu viską matai. Gera žiūroną įsigyti dar ir turintiems silpnas akis. Pamėgink nusipirkti. Kaina labai pigi, tik \$4.00, \$6.00 ir \$8.00. Paausuoti, su šilkiniais pasaitėliais, taip vadinami inžinieriški \$18.50 ir \$23.50.

Kas pirks šiomis dienomis ir prisiųs šį apgarsinimą podragu su pinigais, tam duosime geras dova-nas: porą šilkinį panėkų ir šilkinę skepetaitę. Tik reikia paminti, kokių panėkų nori — ar vyriškų ar del merginų.

Pinigus ir laiškų siųskite tokiuo adresu:

Jack Mailing Order Co., General Delivery. Terre Haute, Ind.

1) Ar reikia gerų baiseklių (dviračių), kurių nereiktų nuolat taisyti, kuriais būtų lengva važiuoti ir būtų nebrangūs? Jei tokių nori, pirk iš mūsų. Savo mieste tokių negausi nei už 40 dolerių. O pas mumis su dubeltavais roberiais kaina \$12.00. Vadinami pirmo gatunko \$18.75.

Prie kiekvieno baiseklio duodame dovanai dar triūbą del signalo vertės \$3.00. Pasiskubinkite nusipirkti, nes nedaug turime.

2) Ar žinai svieto mandrybę, kad į penkias minutes galima nuvažiuoti 10 mylių štyminiu baisekliu? Ryto metu į darbą nereikia anksti kelties ir vakare suvargus po dienos darbo ilgai eiti namo. Kas turi štyminį baiseklį, tas nejučia nuovargio. Labai gerai galima pasivažinėti, juo važiuoti nereikia jokio mokslo. Su kiekvienu tokiuo baisekliu mes duodame aiškiaus nurodymus, ką greitai galima suprasti. Mūsų kaina labai pigi — \$75.00, \$85.00 ir \$125.00.

3) Auksinis laikrodėlis gryno aukso, 14 karato, 17 akmenų, kaina tik \$32.50. Lenciūgėlis auksinis \$13.25 ir \$15.50.

4) Auksinė plunksna, pati atramentą pritrunkia. 14 karato aukso — \$1.00, \$2.00, \$3.00, \$4.00 ir \$5.00. Turime daug visokių harmonikų, koncertinių ir tt. Pinigus ir laiškų siųsdami adresuokite:

Jack Mailing Order Co., Gen. Del. Terre Haute, Ind.

Skaitykite ir Platinkite "Darbininką" Organizuokite Lietuvių Darb. Sąjungos kuopas.

PARSIDUODA RESTORACIJA.

Geriausioje lietuvių apgyventoj vietoj ir ant didžiausios gatvės Broadway. Priežastis pardavimo: partneris turi išvažiuoti į kareiviją ir atsisako nuo biznio.

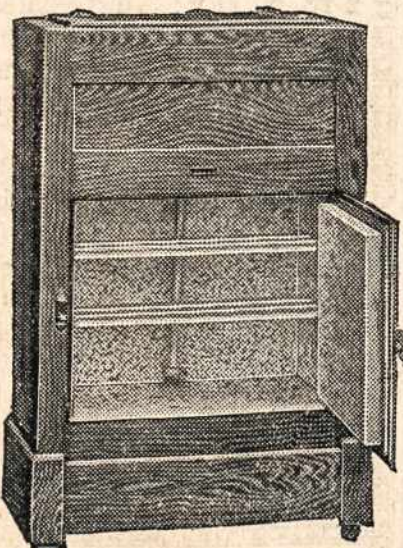
Jeigu kas norėtų atpirkti jo dalį arba ir visą biznį malonėkit atsišaukti pas J. JAKUBAUSKAS & CO. 204 Broadway So. Boston, Mass

ATMINK.

Kiekvienas rakandas pirktas mūsų kratuvėj ženklina taupumą jums visiems

IR

Už kiekvieno daikto rasi mūsų gerą vardą, įgytą per 38 metus teisingo pirkliavimo.

Aisbaksis lygiai toks, kaip paveikslas parodo. Iš gryno ažuolo. Sanitariškas. Geriausia išdirbimo. Taupina ledą.

James Ellis Co.

Kampas B ir B'way, Lietuviai pardavėjai visuomet randasi krautuvėj. Atdara panedėlio ir subatos vakarais.

Lietuviškas ADVOKATAS

William F. J. Howard Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliauskas 315 Broadway, So. Boston.

TAUTOS FONDO ŽENKLELIAI — geriausiai nusisekė padaryti Bostono firmai BOSTON BADGE CO.

Lietuvių tautiškos spalvos, žirgvalkis ir parašai anglų ir lietuvių kalbomis. Puikiausiai tinka platinti tarp amerikonų per Tag Day.

UŽ 1 TUKSTANTĮ — TIK \$7.00.

Adr. 294 Washington Str., Tel. Rom. 629 BOSTON BADGE CO. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 270 DR. JOHN McCONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Rytais iki 9 val. Popietį 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway, So. Boston.

Akių Specijalistas. Prirenka akinius H. S. Stone, Oph. D. 399, BROADWAY, SO. BOSTON.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams.

V. LUKOSEVICIA, Minersville, - - Pa.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare 609 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON, Tel 502 S. B.

Tel. So. Boston 294 DR. JOHN P. JONES Ofiso valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet. FIZIKAS ir SURGIJUS Speiališka atlieka visokių blogiausių gydymus, ypatingai su alektromis. 392 Broad way, 107je L. ir F. gatvia SO. EASTON, MASS.

TEL. BACK BAY 4200 DR. F. MATULAITIS Ofiso adyenos Nedėliomis 1-3 P.M. 7-9 P.M. Gydo "visokius" ligas Priskiria Akinius. 419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST. Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

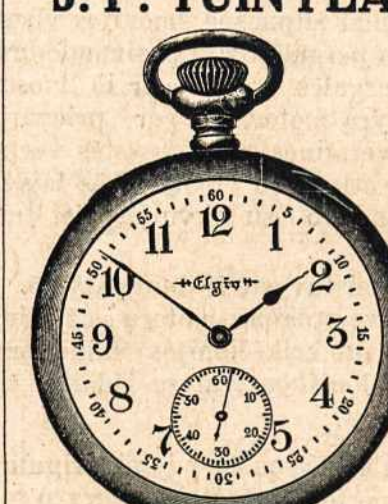
Lietuvis Daktaras Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Valandos Nuo 9 iki 11 rito. 2 - 4 po pietu. 7 - 8 Vakare.

Telephone So. Boston 605. ANTANAS ŠAPALIS meistras

indeda telephonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorys-ties darbus prideramai. KAINOS NEBRANGIOS. Ofisas Gyvenimas 315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

Skaitykite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis randasi kiekvienoje grintioje. Jei prenumerata baigiasi, tai negaišiuodamas atnaujyk.

Tel. Oxford 4900. J. P. TUINYLA,

Užlaiko didžiausias krautuvė teimant, būkrodžių ir visokių daiktų, sintus ir overkotas, duolan ant bargo ir ant išuokesių, ant lengvų išlygų. Reikalauja ne agentų kiekvienam mieste Su-tenyntų Valstijų ir Kanadoj, di-leli nuosimti duodam perkup-giams, dideli, nauja katalogs siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampu. J. P. TUINYLA, 322 Washington St., Boston, Mass.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS.

Vienatinė didžiausia lie-tuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čėverykų, robų, aukso ir deimantų.

52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Rekalauja Merginų. Mokintis kaliošus ir antkurpius daryti. algas mokame besimokinant

Kada pramoksta gauna algos \$11.00 į savaitę Penki centai nuvažiuoti ka rais, 25 minutos važiuoti nuo Park Street. Atsišaukite prie mūsų Employment Office'o.

Hood Rubber Company Bigelow Ave., E. Watertown, Mass.

Savas Pas Savą Remkit Savuosius.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai ku-kardų, guzikėlių, metalinių anameliuotų ir padengtų ce-luloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam pana-sius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS, 166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių gal-te gaut kokios tik pasaulj vartojamos, bet ypatingai ge-ro sekancijos gyduoles.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų ir Inkstų	75c.
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	00	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Vaikų ramintojas	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Pamoda plaukams	25c.	Visokie kvepanti mullai	10, 15 ir 25c.
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau
Nuo viduriavimo mažiems	25c.		
Gydanti mostis nuo pūkų	50c.		
Nuo prakaitavimo kojų	25c.		
Mostis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslap-tingu ir kitokių ligų. Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums svei-katą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnautu.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gy-duolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiūsime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS 226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

GERIAUSIOS FARMOS. LIETUVIAI PAS SAVUS.

Norintieji pirkti gerų farmų su budinkais, Sodais, apšėtais sėjams, sodams, sėjams ir sėjams nebrangiai ant lengvų išmokėjimų, kreipkitės prie mūsų, seniausių teisingiausių farmų pardavėjų. Mes vieninteliai esame užde-tojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Apgyvendinome 360 lietuvius fermerius, kurie trumpu laiku rengiasi išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams ūkininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiausioj apielinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Lu-dington, Michigan valstijoje, Ma-son county. Toj puikioj apielin-kėj mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelis tūkstančius lietuvių ferme-rių apgyvendinti. Rešykite tuo-jaus indėdami už 4 centus krasos marbų, o mes prisiūsime tos ko-lonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug pavieklų iš lietuvių fermerių gy-venimo.

Atsišaukite A. KIEDIS & CO. Peoples State Bank Bldg. Scottville, Mich.

LIETUVIS KRIAUCIUS. Pasiuvu visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškų ir moteriškų. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taip-gi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuojau.

PETRAS MAKAREVICIUS, (Arti lietuvių bažnyčios) 105 So. Meade Str., Wilkes-Barre, Pa.